اولین روزنامه سهامداری ایران (خبرنگاران و کارکنان)

صمت
صنعت معدن تجارت

پنجشنبه
• ۵ تیر ۱۳۹۹
• ۳ ذی‌القعده۱۴۴۱
• ۲۵ ژوئن ۲۰۲۰

• سال سی‌ویکم دوره جدید شماره ۱۵۴۹ • پیاپی ۲۸۶۷ • ۱۶ صفحه • قیمت: ۲۰۰۰ تومان

www.smtnews.ir - http://Telegram.me/smtnews

جلوگیری از واردات داروهای دارای مشابه داخلی

وزیر بهداشت با بیان اینکه آنچه امروز در برخی استان‌ها مشاهده می‌شود، پیک دوم کرونا نیست بلکه گردش پیک اول در استان‌های مختلف است، گفت: یکی از کارهایی که علاوه بر مضایق مالی بر ما فشار می‌آورد این بود که می‌گفتند اقتصاد کشور در فشار است و بجای اینکه اقتصاد از حوزه سلامت حمایت کند، ما از اقتصاد حمایت کردیم و برای ۱۳۰۰ حرفه، پروتکل بهداشتی تحت عنوان فاصله گذاری هوشمند نوشتیم و ابلاغ کردیم.
۲

جزییات ۲۷ میلیارد دلار ارز صادراتی بازنگشته اعلام شد

معرفی ۲۵۰ صادرکننده متخلف به نهادهای قضایی

موضوع بازگشت ارز صادراتی در شرایطی که نرخ دلار همچنان در کانال ۲۰ هزار تومان جا خوش کرده؛ هر روز وارد فاز جدی‌تری می‌شود؛ چنانچه اولتیماتوم‌های دولت برای بازگرداندن ارز صادراتی یکی پس از دیگری عملیاتی شده و در نخستین اقدام پس از آنکه سازمان توسعه تجارت شرایط تعلیق کارت بازرگانی در صورت عدم ایفای تعهد ارزی را اعلام کرد؛ سقف صادرات بار اول کارت‌های بازرگانی ۵۰۰هزار دلار تعیین شد. رییس جمهور نیز روز گذشته گفت: ارز به دولت تعلق داشته و باید صادرکنندگان ارز حاصل از صادرات خود را سرموقع بازگردانند. روحانی با اشاره به اینکه اگر ارز حاصل از صادرات به موقع به چرخه اقتصاد کشور بازگردد شاهد افزایش نرخ ارز نخواهیم بود، تاکید کرد: دولت اجازه نمی‌دهد عده‌ای از شرایط به وجود آمده سوءاستفاده کنند. بانک مرکزی هم تا پایان تیر به صادرکنندگان فرصت دارد که ارز حاصل از صادرات را به چرخه اقتصاد کشور بازگردانند. با نزدیک شدن به این مهلت، فشارها به صادرکنندگان متخلف در حال افزایش است و در این راستا، ۲۵۰ صادرکننده متخلف نیز به نهادهای ذیربط معرفی شده‌اند.
۷

سیمان از گردونه رقابت عقب افتاد
۵

چهره

اصلاح روند وابستگی به سازندگان خارجی
۶

یادداشت‌های امروز

تقویت گروگانگیری
۳

ضعف برنامه‌ریزی در صنعت
۴

مشوق سرمایه‌گذاری در تولید آهن اسفنجی
۵

بهبود شاخص‌های عملکردی کمرگ
۷

گفت وگو

توسعه زیرساخت با هدف جذب سرمایه‌گذار در خلیج فارس
۵

پشتیبانی از صادرات سنگ‌های تزئینی
۶

گزارش روز

گام نخست؛ شفاف‌سازی وضعیت موجود صنعت
۳

شرکت معدنی و صنعتی گل گهر

آگهی دعوت به مجمع عمومی عادی سالیانه
شرکت معدنی و صنعتی گل گهر (سهامی عام)
به شماره ثبت ۴۰۹ سیرجان شناسه ملی ۱۰۸۶۰۵۱۵۰۵۰

بدینوسیله به اطلاع کلیه سهامداران محترم می‌رساند جلسه مجمع عمومی عادی سالیانه شرکت برای سال مالی منتهی به ۲۹ اسفندماه ۱۳۹۸ راس ساعت ۱۰:۳۰ صبح روز دوشنبه ۱۳۹۹/۰۴/۱۶ در سالن غدیر مرکز همایش‌های وزارت کشور واقع در تهران میدان جهاد، ابتدای بزرگراه شهید گمنام، نبش کوچه پنجم، درب ورودی پنج برگزار می‌گردد.

لذا به منظور رعایت ابلاغیه ۴۴۰/۰۵۰/ب/۹۸ بتاریخ ۱۳۹۸/۱۲/۲۶ سازمان بورس اوراق بهادار و ابلاغیه ستاد ملی بیماری کرونا و با عنایت به حضور حداقل ۹۴ درصد سهامداران(۴سهامدار عمده) سایر سهامداران در صورت عدم حضور می‌توانند از طریق پیوند اینترنتی زیر: https://www.instagram.com/golgohar_co در جریان رویدادهای مجمع قرار گیرند.

دستور جلسه:

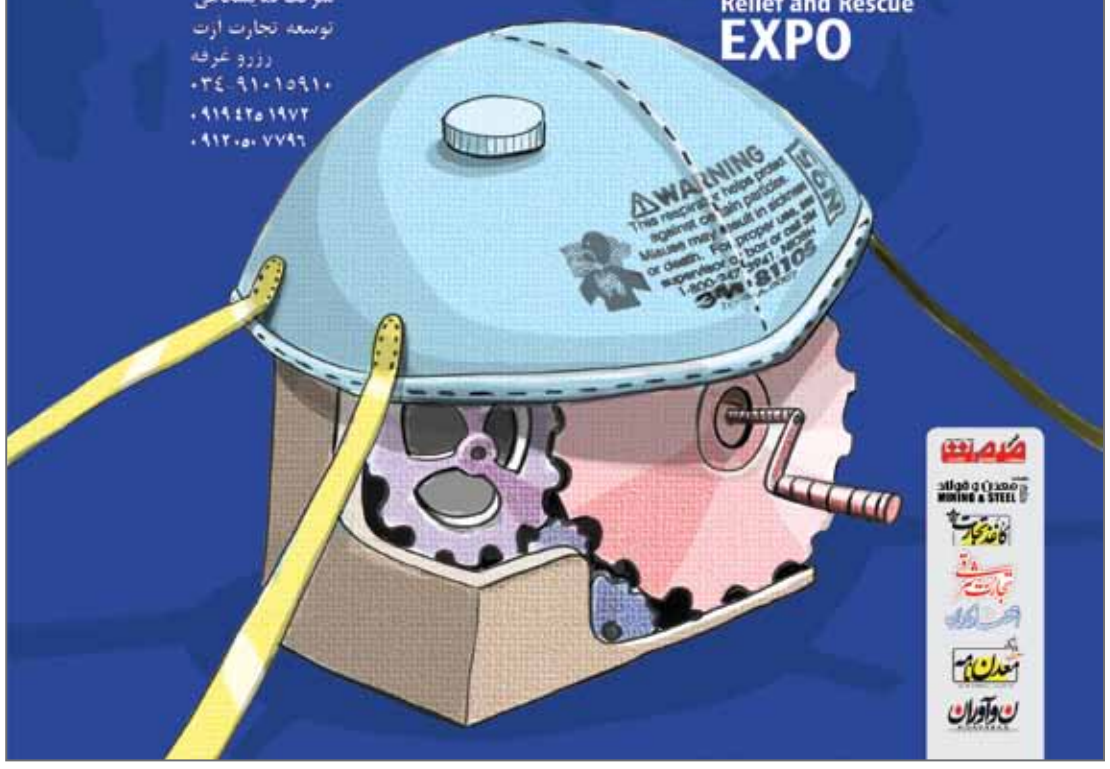
۱- استماع گزارش فعالیت هیات‌مدیره درخصوص عملکرد سال مالی منتهی به ۱۳۹۸/۱۲/۲۹
۲- استماع گزارش حسابرس و بازرس قانونی درخصوص عملکرد سال مالی منتهی به ۱۳۹۸/۱۲/۲۹
۳- بررسی و تصویب ترازنامه و حساب سود و زیان شرکت و تصمیم‌گیری برای تقسیم سود سهام سال مالی منتهی به ۱۳۹۸/۱۲/۲۹
۴- انتخاب حسابرس و بازرس قانونی شرکت برای سال مالی منتهی به ۱۳۹۹/۱۲/۳۰
۵- تعیین روزنامه کثیرالانتشار جهت درج آگهی‌های رسمی
۶- تعیین پاداش هیات‌مدیره برای عملکرد سال مالی ۱۳۹۸
۷- تعیین حق حضور اعضاء غیرموظف هیات‌مدیره در سال ۱۳۹۹
۸- سایر مواردی که در صلاحیت مجمع عمومی باشد.

هیات‌مدیره شرکت معدنی و صنعتی گل گهر(سهامی عام)

۱۴ تا ۱۶ تیر ۹۹
نخستین نمایشگاه و نشست‌های تخصصی مدیریت بحران پدافند غیرعامل امداد و نجات

CAPRREX 2020
با تمرکز بر مدیریت بحران کرونا در صنایع و معادن برای تحقق جهش تولید
نمایشگاه بین‌المللی جنوب شرق کرمان
Crisis Management
Passive Defense
Relief and Rescue
EXPO

برگزارکننده:
شرکت نمایشگاهی توسعه تجارت ارت
رزرو غرفه
۰۳۴-۹۱۰۱۵۹۱۰
۰۹۱۹۴۲۵۱۹۷۲
۰۹۱۲۰۵۰۷۷۹۶

با ماسبک زندگی اقتصادی را گسترش دهید

آخرین اخبار و تازه‌ترین تحلیل‌ها را در پایگاه خبری «گسترش نیوز» دنبال کنید

www.Gostaresh.news

چهره

چرا باید واقعیت‌ها را به مردم بگوییم

علیرضا معزی/ معاون ارتباطات و اطلاع‌رسانی دفتر رئیس جمهوری

رئیس‌جمهوری روحانی از استانداران و البته از تمام ارکان دولت خواست تا «سفیران حقیقت» باشند. روحانی معتقد است که وقتی توصیف شرایط از شعارزدگی‌های بدبینانه و تبلیغات خوش‌بینانه عبور کند و به تشریح واقعیت‌های دقیق و ملموس برسد، راه برای اقناع افکار عمومی گشوده‌تر است.

«کرونا»، آنقدر ملموس و عینی بود و خوشبختانه امکان مقایسه با جهان نیز آنقدر مهیا شد که درک شهروندان و دولت از واقعیت‌ها بر هم منطبق شود اما تأثیر «تحریم»های یکجانبه ایالات متحده و تروریسم اقتصادی ترکیب کنونی کاخ سفید، پیچیده‌تر از آن است که بی‌نیاز از کارزاری آگاهی‌بخش بتواند مفهومی عینی و ملموس تلقی شود. دیروز رئیس‌جمهوری درباره گزاره‌ای به غایت مهم نیز سخن گفت و آن لزوم در نظر گرفتن شرایط متفاوت ایران در سال ۹۵ با ایران ۹۷ به این سو در قضاوت عملکرد دولت است. رئیس‌جمهوری روحانی بسان هر سیاستمدار عملگرای دیگری، برنامه خود را برای اداره کشور، بر اساس واقعیت‌های غیرقابل انکار ایران ۹۵، واقعیت کشوری با رشد اقتصادی خیره‌کننده، تورمی تک‌رقمی و چشم‌انداز اقتصادی روشن حاصل از برجام، پایه‌ریزی کرد. نگاه رئیس‌جمهوری و اهداف او در ابتدای سال ۹۶، مبتنی بر ظرفیت‌های عینی ایران ۹۵ است، نگاهی توسعه‌محور که در پی گشایش افق‌های تازه در سپهر سیاست، فرهنگ و اقتصاد ایران است. شدت رویکرد خصمانه و ایران‌ستیز دولت ایالات متحده نه تنها برای ایران که برای جهان نیز خارج از تصور بود. این رویکرد خصمانه با هدف تسلیم ایران و مستقل از اینکه چه دولتی در تهران بر سر کار باشد اعمال شد و طبیعی است که در این وضعیت هر دولتی در جمهوری اسلامی ایران، اهداف و برنامه‌های خود را بر اساس این کارزار فشار حداکثری، بازطراحی کند و ایستادگی و تاب‌آوری را راهبرد خود بداند. قضاوت روحانی یا دولت دوازدهم، زمانی منصفانه خواهد بود که تفاوت ایران ۹۵ با سال‌های پسین‌اش لحاظ شود چراکه ما با دو وضعیت دگرگون شده و طبعاً با دو شیوه حکمرانی متفاوت روبه‌رو خواهیم بود. نیاز است تا در کارزاری آگاهی‌بخش، دشواری اداره کشور در زمستان ۹۶ به این سو، با بیان دقیق واقعیت‌ها به شهروندان توضیح داده شود. برای آنکه تبعات جنگ اقتصادی ایالات متحده هم مانند مخاطرات کرونا، قابل درک و ملموس باشد می‌بایست با آگاهی‌بخشی منطبق بر منافع کشور، شهروندان و انتظارات آنان را در فراز سخت ایستادگی و پایداری در برابر رویکرد خصمانه دولت ترامپ آماده کرد. شایسته است همگان به روشنی دریابند که رفتار قاعده‌مند ایران چگونه با یکجانبه‌گرایی واشنگتن رو در رو شد. شایسته است یادآوری شود که چه تعداد از بحران‌ها و رخدادهای شگفت این چند سال با سیاستگذاری‌های دولت، مدیریت شده و چگونه از گردنه‌های بحران خیز عبور کرده‌ایم.

وزیر بهداشت از گردش پیک اول کرونا در استان‌ها خبر داد

جلوگیری از واردات داروهای دارای مشابه داخلی

وزیر بهداشت با بیان اینکه آنچه امروز در برخی استان‌ها مشاهده می‌شود، پیک دوم کرونا نیست بلکه گردش پیک اول در استان‌های مختلف است، گفت: یکی از کارهایی که علاوه بر مضایق مالی بر ما فشار می‌آورد این بود که می‌گفتند اقتصاد کشور در فشار است و بجای اینکه اقتصاد از حوزه سلامت حمایت کند، ما از اقتصاد حمایت کردیم و برای ۱۳۰۰ حرفه، پروتکل بهداشتی تحت عنوان فاصله گذاری هوشمند نوشتیم و ابلاغ کردیم.

به گزارش ایسنا، دکتر سعید نمکی در اولین جلسه کمیسیون بهداشت و درمان مجلس یازدهم اظهار داشت: با وجود مدیریت چندین پدیده در سال ۹۸ از جمله سیلاب های ابتدای سال، بسیج ملی کنترل فشار خون، آنفلوآنزای H1N1 و کرونا اما توانستیم ارزبری واردات دارو، تجهیزات پزشکی و مواد اولیه را بیش از ۶۰۰ میلیون دلار کاهش دهیم.

در سال گذشته ۲۵ درصد واردات دارو و تجهیزات پزشکی را کاهش و ۳۰ درصد تولید داخلی را افزایش دادیم. وی افزود: از واردات هر دارو و تجهیزات پزشکی که تولید داخلی داشت، جلوگیری کردیم البته ترکش‌هایی را نیز تحمل کردیم اما خدا کمک کرد و در راستای سیاست ها و فرمایشات مقام معظم رهبری، توانستیم این حرکت را به پیش ببریم.وزیر بهداشت با اشاره به مغفول ماندن حوزه بهداشت و پیشگیری در طرح تحول نظام سلامت، اضافه کرد: چند تکلیف قانونی در مواد قانونی ۳۴، ۳۵، ۳۶ و ۳۸ برنامه پنجم و مواد ۷۲ تا ۷۴ برنامه ششم توسعه از جمله پرونده الکترونیک سلامت، پزشکی خانواده، نظام ارجاع و راهنماهای بالینی داشتیم که مغفول مانده بود. در برنامه زمان بندی کوتاه توانستیم پرونده الکترونیک سلامت را برای حدود ۸۳ میلیون ایرانی ایجاد کنیم و این ریل گذاری و زیرساختی شد که توانستیم در مدیریت کرونا به خوبی از آن بهره ببریم همچنین در حوزه درمان ۶۴۰ راهنمای بالینی تدوین و ابلاغ شد.

نمکی بیان کرد: سال گذشته اولین سالی بود که ما توانستیم در بیمه سلامت و تامین اجتماعی، کمتر از سقف بودجه مصوب، هزینه کنیم که بخش عمده‌ای از آن از طریق اعمال راهنماهای بالینی بود که از طریق معاونت درمان تدوین و ابلاغ شد.

■ موفقیت های بسیج ملی کنترل فشارخون

وی خاطرنشان کرد: یکی از گرفتاری های جدی کشور ما و همه کشورها، بیماری های غیرواگیر است. سال ۹۷ در کشور از حدود ۳۸۰ هزار مورد مرگ، ۳۱۳ هزار مورد مربوط به بیماری های غیرواگیر و ۹۷ هزار مورد ناشی از فشارخون بالا یا عوارض ناشی از آن بود در این زمینه بسیج ملی کنترل فشارخون در کشور اجرا شد. در این طرح هدف گذاری کردیم که ۵۰ درصد از جمعیت ۳۰ تا ۷۰ ساله معادل ۲۰ میلیون نفر را از نظر فشارخون سنجش کنیم، اما به لطف خدا و همکاری مردم و سازمان های همکار، فشارخون بیش از ۳۰ میلیون و ۷۰۰ هزار نفر سنجیده و حدود دو میلیون و ۷۰۰ هزار مورد جدید پرفشاری خون در کشور، شناسایی شدند که از بیماری خود، خبر نداشتند.

■ داستان شروع کرونا

وزیر بهداشت یادآور شد: اولین مورد از کرونا ۱۹ دسامبر در چین پیدا شد و چینی ها اعلام کردند که پنومونی ناشناخته ای پیدا کرده اند و ۹ ژانویه اعلام کردند که توانسته اند این ویروس را تشخیص بدهند بنده همان روزها و در دی ماه همکارانم را دعوت کردم و برنامه ریزی های لازم را انجام دادیم. برای بنده به عنوان یک ایمونولوژیست که در این رشته ۳۲ سال معلمی کرده ام، کاملا مشخص بود که این ویروس، جدید و با ماهیت جدید است و ممکن است همه جهان را گرفتار کند.

■ اسم «کرونا» را «شتر، گاو، پلنگ» گذاشتم

نمکی خاطرنشان کرد: از روزهای اول به همکارانم توصیه کردم که اصلا این ویروس را ساده در نظر نگیرید و مانند سارس و مرس به آن نگاه و تصور نکنید که شاید در فصل گرم، کاهش پیدا کند. از دید من این ویروس، عجیب است و اسم آن را شتر گاو پلنگ گذاشتم که هم می تواند شاخ و لگد بزند و هم می تواند بدَرَد. از همان روزها شروع به آماده کردن دانشگاه ها، ارسال پیامک برای مردم، ایجاد تخت کافی در دانشگاه ها و دانشکده های علوم پزشکی کشور و تدوین پروتکل ها برای فاصله گذاری و اقداماتی همچون تعطیل کردن پروازها به مقصد چین کردیم.

وی گفت: در روزهای اول در ۳۶ مرز کشور و بعد بیش از ۱۳۰ مرز زمینی، هوایی و دریایی کشور از نظر کنترل علائم بیماران احتمالی، اقدامات بسیار ارزنده ای توسط نیروهای بهداشتی انجام و گیت هایی برای کنترل نصب شد. بعد از اپیدمی در گیلان و قم، تعداد محدودی کیت آزمایشگاهی از طریق سازمان جهانی بهداشت به صورت دستی برای ما ارسال شد. از دکتر بیگلری در انستیتو پاستور و خانم دکتر مختاری آزاد در دانشکده بهداشت دانشگاه علوم پزشکی تهران خواستیم که کیت تشخیصی PCR در کشور طراحی شود و خوشبختانه این کار به خوبی ساماندهی شدند و ۵۷ دانشجویی که از ووهان به ایران بازگشتند و دو هفته در قرنطینه بودند، با همین کیت ها آزمایش شدند.

■ اولین موارد کرونا در ایران

وزیر بهداشت اظهار داشت: ۲۹ بهمن سال گذشته به بنده خبر دادند که دو مورد عفونت ریه در قم پیدا شده و بلافاصله در روز چهارشنبه ۳۰ بهمن در هیات دولت اعلام کردم که بنظر می‌رسد این دو مورد، مشکوک به کرونای جدید هستند. بعد از انجام تست های تشخیصی در دانشکده بهداشت دانشگاه علوم پزشکی تهران و پس از آن در انستیتو پاستور و مثبت شدن این موارد، در فاصله دو روز مانده به انتخابات، این خبر را اعلام کردیم.

نمکی افزود: بعضی افراد ممکن است بگویند که ویروس کرونا از آذرماه در کشور وجود داشته که باید بگویم مدارکی را در اختیار دارم که ارائه خواهم کرد. تمام نمونه ها موارد بیماری های تنفسی که در آبان، آذر و دی ماه در کشور به ویژه در قم و گیلان بودند در انستیتو پاستور و دانشکده بهداشت دانشگاه علوم پزشکی تهران با تست PCR بررسی شدند و فقط ۴ مورد از آنها مثبت شد که مربوط به ۲۳ بهمن ماه به بعد بود.

■ برخی مغلطه‌ها علیه ایران

وی تاکید کرد: متاسفانه برخی افراد مغلطه های زیادی در مورد ایران کردند. ابتدا گفتند جمهوری اسلامی نمی تواند کرونا را مدیریت کند بعد که دیدند مدیریت کردیم، گفتند آمارهای ایران غیرواقعی است بعد از آن گفتند کرونا قبل از بهمن و دی ماه در کشور بوده و کتمان شده است. متاسفانه همانند زمان دفاع مقدس که برخی از دشمنان داخلی گرای رزمندگان ما را به صدام و نیروهای بعث می دادند، در شرایط کرونا مشکل ما فقط بیماری نبود بلکه فضای بسیار مسموم تبلیغاتی توسط رسانه های بیگانه و برخی افراد هم در داخل کشور با بهانه دفاع از حقوق مردم، نظام را آماج برخی حملات قرار دادند.

■ طراحی دو فاز برای مدیریت کرونا

وزیر بهداشت تصریح کرد: در مدیریت کرونا، دو فاز را طراحی کردیم. اولین فاز، دفاع جانانه در برابر کرونا بود و می دانستیم که موج کرونا، سنگین است. متاسفانه در روزهای اول، جلوه فریبنده ای از کووید۱۹ به دنیا ارائه شد و شاید این ویروس در هر اقلیم، ژن، نژاد و سرزمینی ممکن است رفتار متفاوتی داشته باشد اما همه فکر می کردند که این ویروس در حد سرماخوردگی است و تعدادی از مردم را گرفتار می کند اما ما به بدترین شکل فکر کردیم و اگر یک نسیم بود، آن را طوفان در نظر گرفتیم و خودمان را در دفاع از این بیماری، آراستیم.

■ فاز دوم، حمله به ویروس

وی افزود: خوشبختانه فاز اول کرونا به خوبی مدیریت شد اما می دانستیم که این فاز سنگین، فشار زیادی به نیروهای بهداشتی و درمانی وارد می کند. به همین دلیل فاز دوم را طراحی کردیم و سیاست اصلی ما بجای دفاع در برابر ویروس، حمله به آن بود. طرح بسیج ملی مبارزه با کرونا را طراحی کردیم و در این طرح از نیروهای بسیج که در طرح های سال های گذشته تجربه استفاده از آنها را داشتیم، استفاده کردیم. در این مرحله توانستیم حدود ۷۸ میلیون نفر را رصد، افراد دارای علائم و در مرحله بعد افراد در تماس با آنها را شناسایی کنیم و با این طرح، بار بیمارستان ها به شدت کاهش یافت و بیماران بستری، بیشتر مورد رسیدگی قرار گرفتند و مرگ و میرها، کاهش یافت.

■ حمایت سلامت از اقتصاد

نمکی خاطرنشان کرد: یکی از کارهایی که علاوه بر مضایق مالی بر ما فشار می آورد این بود که می گفتند اقتصاد کشور در فشار است و بجای اینکه اقتصاد از حوزه سلامت حمایت کند، ما از اقتصاد حمایت کردیم. با همکاران مان شبانه روز پروتکل های بازگشایی مشاغل و صنایع را نوشتیم و برای ۱۳۰۰ حرفه، پروتکل بهداشتی تحت عنوان فاصله گذاری هوشمند نوشتیم و ابلاغ کردیم.

■ فساد، موریانه نظام است

نمکی در بخش دیگری از سخنان خود اظهار داشت: یکی از آرزوهای من، نظارت دقیق مجلس و کمک به مبارزه با فساد در دستگاه های مختلف است. از روز اول هم گفته که فساد موریانه نظام است که چارچوب آن را می خورد و باعث عدم شفافیت با مردم می شود. اگر مردم به نظام بی اعتماد شوند، کار ما تمام است و مردم فرقی بین مجلس مطالبه گر و دولت خدمتگزار قائل نمی شوند. اگر با مردم با شفافیت صحبت کنیم، نتیجه آن همان می شود که در روز ۱۳ فروردین به طبیعت نرفتند در حالی که در تاریخ ایران، بی سابقه بوده است.

وی تاکید کرد: بنده استقبال می کنم که نمایندگان مجلس برای زدودن فساد به کمک وزارت بهداشت بیایند. اولین روز سرپرستی ام در وزارت بهداشت جلوی واردات داروهایی را گرفتیم که ۵ تا ۱۰ تولید کننده داخلی داشت و قیمت این محصولات هم ۵ تا ۱۰ برابر تولید داخلی بود.

سفری که شائبه‌ها را از بین برد

سفر سرپرست وزارت خارجه افغانستان و رایزنی‌های طولانی وی با مقامات کشورمان از جهات مختلفی حائز اهمیت است و عزم و اراده دو کشور را برای توسعه و تعمیق روابط نشان می‌دهد.

سفر محمد حنیف اتمر سرپرست وزارت امور خارجه افغانستان به تهران از جهات مختلفی حائز اهمیت است. همراهی یک هیات ۴۵ نفره با اتمر در این سفر حاکی از دستور کار گسترده طرفین در جریان گفت و گوهاست. این مقام افغانستانی روز یکشنبه این هفته با محمد جواد ظریف وزیر امور خارجه و علی شمخانی دبیر شورای عالی امنیت ملی دیدار و درباره مسائل مختلف تبادل نظر کرد. طی ماه‌ها و هفته‌های اخیر صحنه سیاسی افغانستان شاهد اتفاقات مهمی بوده است بعد از انتخابات ریاست جمهوری در این کشور اختلافاتی بین محمد اشرف غنی و عبدالله عبدالله رخ داد که در صورت تداوم می توانست شرایط همسایه شرقی ایران را پیچیده تر از قبل کند. در حالی که اختلافات بین دو شخصیت اصلی دولت تبدیل هنوز لاینحل مانده بود، مذاکرات بین آمریکا و گروه طالبان وارد مراحل جدی تری شد. این مذاکرات به نوعی این ذهنیت را متبادر می کرد که دولت قانونی که حاصل سالها تلاش و مجاهدات گروههای مختلف بوده عملا در حال به حاشیه رانده شدن از سوی آمریکاست. با این حال رایزنی ها و نقش آفرینی ایران و درک حساسیت شرایط باعث شد اختلافات بین دو شخصیت و مقام محوری دولت قانونی افغانستان برطرف، و جایگاه دولت افغانستان احیا شود. از سوی دیگر طی هفته های اخیر دو اتفاق تلخ دستمایه تخریب روابط هزاران ساله دو دولت و ملت ایران و افغانستان شد. ماجرای غرق شدن تعدادی از مهاجران افغانستانی در هریرود و جان باختن تعدادی از شهروندان افغانستانی که به صورت غیر قانونی وارد ایران شده بودند زمینه ساز تلاش برخی دشمنان روابط دوستانه دو ملت شد تا بتوانند روابط دو ملت را تخریب کنند. با این حال و در شرایطی که هنوز ابعاد ماجرای غرق شدن مهاجران غیر قانونی در هریرود روشن نشده است ایران برای برطرف شدن هر گونه شائبه و سوء تفاهمی اعلام آمادگی کرد چرا که از دید ایران چنین اتفاقاتی نباید دستمایه تخریب روابط دوستانه دو ملت شود و نکته مهم اینکه صلح و ثبات در افغانستان برای ایران یه منفعت ملی غیر قابل انکار است و ایران در این راه از هیچ کمکی فروگذار نکرده است. در چنین شرایطی سفر حنیف اتمر به تهران را می توان سفری برای رفع هر گونه شائبه و سوء تفاهم از این حوادث عنوان کرد. در دیدار حنیف اتمر و محمد جواد ظریف، وزیر امور خارجه کشورمان حمایت‌های مردم و دولت ایران از مردم افغانستان در سال‌های جهاد علیرغم مشکلات و کمبودهای ناشی از تحریم‌های خارجی علیه مردم ایران، میزبانی از بیش از سه میلیون نفر از اتباع افغانستان در جمهوری اسلامی ایران در طول ۴۰ سال گذشته، فراهم کردن امکان اشتغال به تحصیل رایگان بیش از ۵۲۰ هزار دانش آموز افغان در مدارس ایران بر اساس فرمان مقام معظم رهبری و پذیرش بیش از ۲۲ هزار دانشجوی افغان در دانشگاه‌های ایران را نشانگر حسن نیت و احساسات برادرانه مردم و دولت ایران نسبت به مردم و دولت افغانستان خواند و دستور اخیر ریاست جمهوری برای درمان رایگان اتباع افغان مبتلا به کرونا در بیمارستان‌های کشور را به عنوان نمونه دیگری از این همراهی و همکاری با دولت و مردم افغانستان برشمرد. رییس دستگاه دیپلماسی در عین حال هجمه اخیر رسانه‌ای و تحرکات برخی از بازیگران خارجی و جریانات سیاسی داخل افغانستان که با سوء استفاده از حوادث تلخ را، تلاشی با هدف مخدوش کردن همکاری نزدیک و فضای برادرانه حاکم بر روابط دو کشور برشمرد و ابراز امیدواری کرد دولت افغانستان مراقبت بیشتری در جهت ممانعت از فعالیت‌های مخرب بدخواهان روابط دو کشور صورت دهد.

شاید یکی از خبرهای مهم در جریان سفر حنیف اتمر به تهران روشن شدن تکلیف سند جامع همکاریهای تهران باشد که گفته شده قرار است ظرف سه ماهآینده تعیین تکلیف شود.

خبر

توییت ظریف درباره ادعای پمپئو

وزیر امور خارجه جمهوری اسلامی ایران در توییتی طعنه‌آمیز به ادعای وزیر خارجه امریکا درباره پایان تحریم تسلیحاتی ایران پاسخ داد.

محمدجواد ظریف در این توئیتر، در واکنش به ادعای وزیر خارجه امریکا درباره پایان تحریم تسلیحاتی ایران نوشت: « آقای پمپئو آن‌قدر از گمراه کردن جهان ناامید شده که ادعا می‌کند در ماه اکتبر پیش رو، ایران هواپیماهای جنگنده می‌خرد و سپس آنها را فراتر از بُرد یکطرفه‌شان به پرواز در می‌آورد. شاید او بتواند به ما بگوید که این جنگنده‌ها چگونه حتی با اتمام سوخت شان به ایران باز می‌گردند! »

مایک پمپئو سه‌شنبه شب در توئیتی نوشت: اگر تحریم تسلیحاتی سازمان ملل متحد علیه ایران در ماه اکتبر پایان یابد، تهران قادر خواهد بود جنگنده‌های جدید SU-۳۰ روسیه و J-۱۰ چین را خریداری کند. وی ادعا کرد: با این هواپیماهای بسیار مرگبار، اروپا و آسیا ممکن است در تیررس ایران قرار بگیرند. امریکا هرگز اجازه نخواهد داد این اتفاق رخ دهد. به موجب قطعنامه ۲۲۳۱ شورای امنیت سازمان ملل متحد که ذیل توافق هسته‌ای ایران موسوم به برجام با اجماع اعضای شورا به تصویب رسید، جمهوری اسلامی ایران مجاز خواهد بود از ۲۷ مهرماه امسال نسبت به خرید و فروش تسلیحات متعارف اقدام کند.

پیش از این، قطعنامه ۲۲۳۱ خرید و فروش این تسلیحات را منوط به اخذ مجوز از شورای امنیت کرده بود و در واقع خرید و فروش تسلیحات، تحت تحریم قرار نگرفته بود.

نظرگاه

آدرس‌های غلط برای روابط ایران و افغانستان

محمد علی حیدرهایی، کارشناس بین الملل: محافل و رسانه‌های ضد ایرانی، این روزها به دنبال یکی دو حادثه برای اتباع افغانستان، مدعی افغان ستیزی در ایران شده اند، حال آنکه به میزبانی ۴۰ ساله دولت و مردم ایران و همزیستی و تعامل با پناهندگان و آوارگان این کشور نه در اردوگاه‌ها و کمپ‌ها که در داخل شهرها و روستاها و آن هم به مثابه یک شهروند، اشاره‌ای نمی‌کنند.

این جریان ضد ایرانی که همواره ینگه دنیا را مدینه فاضله خود تبلیغ می‌کرد و این روزها که در امریکا دمل نژاد پرستی و دگر ستیزی ترکیده و به خیابان‌ها و سطح شهرهای این کشور کشیده شده، به تکاپو افتاده‌اند و به دنبال چند حادثه که ارتباطی با مسائل مربوط به مهاجران ندارد، موجی ضد ایرانی در رسانه‌ها براه انداخته و القا می‌کنند که در ایران جریان افغان ستیزی وجود دارد.

این رسانه‌ها غیر منصفانه تلاش کرده‌اند برخی حوادث که در ۴۰ سال گذشته به تعداد انگشتان دست نمی‌رسد را با جریان و ماهیت نژادپرستی در امریکا منطبق کنند که قرن‌ها سیاهان و رنگین پوستان را در ردیف شهروند درجه دوم قرار داده‌اند و همین تفکر و اندیشه، مبنای مخوف‌ترین جنایت‌های تاریخ بشریت بوده است و آخرین مورد آن مرگ جرج فلوید به‌دست پلیس امریکا.

در ایران اما اگرچه افغان‌ها بر روی کاغذ شهروند نیستند، اما در جامعه ایرانی با آنان به مثابه شهروند معمولی رفتار می‌شود؛ نه درهای سینما و نه دروازه‌های بوستان‌ها و نه هیچ دری بر روی افغان‌ها در ایران بسته نیست؛ حتی در بازارهای مالی اعم از سنتی و مدرن، آن دست افغان‌های با هوش که وارد شده اند، امروزه مانند سایر فعالان اقتصادی درآمدهای میلیونی و حتی میلیاردی دارند و فقط کافی است سری به بازارهای تهران، مشهد و اصفهان بزنید.

برخی از اندک حوادث که در تمام ۴ دهه گذشته برای اتباع افغانستان در ایران رخ داده، از جنس همان حوادثی است که معمولا به تعداد بسیار بیشتر برای ایرانی‌ها نیز پیش می‌آید، حوادثی که تاکنون نه ریشه در تفکر نژادپرستانه یا دگر ستیزی داشته و نه سازمان یافته بوده است.

در مقابل جریان ضد ایرانی که ایرانی‌ها را به افغان ستیزی متهم کرده، بسیاری این سوال را مطرح می‌کنند که مگر این گونه حوادث فقط در ایران رخ می‌دهد؟ آیا تاکنون بخاطر غرق شدن تعداد زیادی از پناهجویان در آبهای مدیترانه که اتفاقا در میان آنان تعدادی زیادی از افغان‌ها هم هستند، اعتراضی شده است؟ یک آمار تخمینی سازمان بین‌المللی مهاجرت نشان می‌دهد که از ۲۰۱۴ تا ۲۰۱۸ میلادی بیش از ۲۰ هزار نفر از مهاجران فقط در مدیترانه غرق شده‌اند و مدعیان افغان ستیزی می‌توانند با مراجعه به منابع این سازمان و یا سازمان‌های مربوطه و ذیربط در داخل افغانستان، به عدد افغان‌های قربانی دست یابند.

آیا واقعا کسی می‌تواند ادعا کند که در خیابان یا در محل سکونت یک افغان در شهرهای مختلف ایران، کسی جلوی یک افغان را بخاطر افغان بودن گرفته باشد؟ البته این برای همه کسانی که سالم زندگی می‌کنند، صادق است و در همه دنیا هم به همین گونه است که اعمال مجرمانه، نه تنها واکنش‌های قانونی و حقوقی در پی دارد، بلکه واکنش‌های اجتماعی هم به دنبال خواهد داشت.

اکثر افغان هایی که بیش از یک دهه در ایران سکونت داشته اند، خود اذعان می‌کنند که مهمان نوازی ۴۰ ساله ایرانی‌ها از مناطق غربی در آذربایجان تا شرق در خراسان و سیستان و بلوچستان و سایر شهرهای کشور که توام با همزیستی مسالمت آمیز و سخاوتمندانه بوده و همواره خاطرات خوش از زندگی در ایران داشته‌اند و به همین دلیل ایران به اصلی‌ترین هدف مهاجرت افغان‌ها طی ده‌ها سال تبدیل شده است.

همین تعامل با سایر ملت‌های منطقه اعم از عراقی‌ها هم وجود داشته است و نهادها و سازمان‌های بین‌المللی نیز همواره به این موضوع اعتراف داشته اند، حداقل می‌شود وضعیت افغان‌های ساکن ایران را با کسانی که در پاکستان دیگر همسایه افغانستان مقایسه کرد که مهاجران را عمدتا در کمپ‌ها و در شرایط بسیار نامطلوب نگهداری می‌کنند.

در اینجا باید به یک نکته مهم هم اشاره کرد و اینکه این مهمان نوازی ایرانی‌ها در شرایط عادی نبوده، بلکه در طول جنگ هشت ساله تحمیلی صدام علیه ایران و سپس یک تحریم طولانی مدت و ظالمانه از سوی امریکا جریان داشته است و در بدترین شرایط اقتصادی، هیچگاه تصمیم و اقدامی برای بازگرداندن این مهاجران صورت نگرفته است.

با این همه شواهد زنده و موجود و اذعان اتباع مهاجر افغان در ایران، دشمنان ملت‌های ایران و افغانستان با تحرکات و تحریکات اخیر نشان داده‌اند که با همه مشترکات زبانی، تاریخی، فرهنگی دو ملت، به دنبال سوژه و بهانه هایی برای برهم زدن روابط محکم و مستحکم دو ملت و دو کشور هستند و حوادث شک برانگیز اخیر در مرز دو کشور هم ثابت کرده که در حال دادن آدرس‌های غلط هستند. بی‌شک، مواجهه با این حوادث نیازمند برخورد عقلانی از سوی هر دو طرف است و باید در نظر داشت که همه ملت‌های منطقه و از جمله ایران و افغانستان دشمنان مشترک دارند.

منبع: ایرنا

عکس روز

باغ ایرانی در یکی از معدود ده‌های باقیمانده پایتخت. عکس: آیدا فریدی

ویژه تر از خبر

دستورالعمل اجرایی طرح آمایش ۱۵ ابلاغ شد

مدیرکل امور اتباع و مهاجرین خارجی وزارت کشور گفت: دستورالعمل اجرایی طرح آمایش ۱۵ به ادارات کل امور اتباع و مهاجرین خارجی استانداری‌های سراسر کشور ابلاغ شد. به گزارش پایگاه اطلاع رسانی کشور، مهدی محمودی با اعلام خبر ابلاغ دستورالعمل اجرایی طرح آمایش ۱۵، افزود: مشمولان طرح بر اساس فراخوان‌ها و نوبت دهی صورت گرفته با رعایت پروتکل‌های بهداشتی جهت پیشگیری از ابتلا به بیماری کرونا، می‌توانند به دفاتر خدمات اتباع خارجی مراجعه کنند و در این راستا ادارات کل امور اتباع و مهاجرین خارجی کل استان‌ها و دفاتر خدمات اتباع خارجی، برنامه‌ریزی لازم در این زمینه انجام می‌دهند. دبیر کمیسیون ساماندهی اتباع و مهاجرین خارجی وزارت کشور اظهار کرد: به منظور اجرای این طرح، شیوه‌نامه ثبت نام دانش آموزان اتباع مجاز، ابلاغ و با هماهنگی اداره کل اشتغال وزارت کار، تعاون و رفاه اجتماعی نسبت به تمدید یا صدور پروانه کار طبق ضوابط مربوط نیز اقدام خواهد شد. وی تأکید کرد: حتماً بر اساس اطلاعیه هایی که از سوی ادارات کل و دفاتر خدمات در جهت رعایت پروتکل‌های بهداشتی اطلاع رسانی می گردد، همکاری لازم را داشته باشند.

در بررسی چگونگی ایجاد توسعه پایدار در صنایع مطرح شد

گام نخست؛ شفاف‌سازی وضعیت موجود صنعت

فاطمه امیراحمدی
editor@smtnews.ir

عکس: صمت

توسعه پایدار در صنایع گوناگون با توجه به شرایطی که کشور به لحاظ اقتصادی درگیر آن است چگونه ممکن می‌شود؟ گفتنی است مفهوم توسعه پایدار به‌واسطه پیامدهای منفی زیست‌محیطی و اجتماعی ناشی از رویکرد توسعه یک جانبه اقتصادی پس از انقلاب صنعتی و تغییر نگرش بشر به مفهوم رشد و پیشرفت پدید آمده است.

این مفهوم تلاش دارد با نگاهی جدید به توسعه، اشتباه‌های گذشته بشر را تکرار نکند و توسعه‌ای همه‌جانبه و متوازن را رقم بزند. در این گزارش منظور از توسعه پایدار حفظ حیات واحدهای صنعتی و استمرار تولید و فعالیت آنها است.

داشتن تصویری شفاف از وضعیت فعلی

حسین ساسانی، نظریه‌پرداز توسعه پایدار به صمت گفت: گام نخست برای رسیدن به توسعه پایدار بخش صنعت ترسیم تصویری روشن و شفاف از وضعیت موجود است؛ یعنی باید بدانیم وضعیت صنعت کشور در مقایسه با سایر کشورها چگونه است؟ محصولاتی که در بخش صنعت کشور تولید می‌شود به کدام بازارها نفوذ می‌کنند؟ آیا این کالاها برای مشتریان به‌اندازه کافی جذابیت دارد که به‌دنبال خریداری آنها باشند؟ اینکه محیط کسب‌وکار حاکم بر این صنعت چه محیطی است؟ فضای رقابتی چگونه وحکمرانی ملی دارای چه ویژگی‌هایی است؟ این پرسش‌ها باید بدون نگاه جانبدارانه مورد بررسی دقیق قرار بگیرند و پاسخ داده شوند تا تصویر روشنی از وضعیت موجود به‌دست بیاوریم. وی ادامه داد: روشن شدن وضعیت موجود برای ما دشوار است زیرا عادت کرده‌ایم همیشه درباره آنچه وجود دارد غلو کنیم، در نتیجه ما این تصویر روشن را نداریم. تا زمانی که تصویر روشنی از وضعیت فعلی نداشته باشیم ترسیم آینده ایده‌آل که ما را به توسعه پایدار برساند، کاری بس دشوار خواهد بود. به همین دلیل سال‌هاست از توسعه، توسعه پایدار و رشد صحبت می‌کنیم اما در عمل نه‌تنها رشدی اتفاق نیفتاده، بلکه قدرت خرید مردم و رفاه آنها کاهش یافته است. این کارشناس حوزه صنعت افزود: آنچه صنعتگر ما پیش‌تر تولید می‌کرد با کیفیت‌تر از امروز بود و هر چه را بررسی می‌کنیم، می‌بینیم متاسفانه در شاخص‌های صنعتی پیشرفت نکرده‌ایم. آمار جهانی هم همین موضوع را نشان می‌دهد. در بیشتر شاخص‌ها از بین ۱۴۴ کشور به‌طور تقریبی در انتهای فهرست هستیم. ساسانی با بیان اینکه با تصویر روشن و شفاف از وضعیت فعلی صنایع می‌توانیم تصویر شفافی از آینده‌ای مطلوبی که مدنظر ماست، ترسیم کنیم، گفت: این آینده آینده‌ای که برای کشور ایده‌آل و مورد توافق همگان است. تا زمانی که آینده‌ای ترسیم کنیم که مورد قبول همگان نباشد آن آینده دستیافتی نخواهد بود؛ بنابراین باید برنامه، ساختار و نظامی در کشور داشته باشیم که همه کسانی که می‌توانند از افراد گرفته تا تشکل‌ها و نهادهای کلیدی در فرآیند آینده‌سازی مشارکت داشته باشند. وی اضافه کرد: زمانی که در روند انجام کاری مشارکت حاکم باشد و همه با رغبت در آینده‌سازی و تصویرسازی آینده با هم گام‌های مشترک بردارند آنگاه مشارکت‌کنندگان احساس مالکیت کرده و نسبت به آنچه برای آینده ترسیم شده متعهد و به آن پایبند خواهند بود، اما به این دلیل که تصویر ما از وضعیت کنونی شفاف نیست مشارکت در برنامه‌ریزی آینده یا نیست یا اگر هست، ضعیف است و گاه هم به‌طور صوری انجام می‌شود. چون کسی تعهدی برای اجرا ندارد و وفاق ملی در آن حاکم نیست در نتیجه توسعه‌ای اتفاق نمی‌افتد که نتیجه آن تحقق توسعه پایدار باشد.

۳ رکن توسعه پایدار

ساسانی در ادامه گفت: باورها و مدل‌های ذهنی جامعه باید تغییر کند. در این جامعه دولت، بخش خصوصی، تشکل‌ها و جوامع مدنی به‌عنوان ۳ رکن اصلی توسعه پایدار هستند که هر کدام وظایفی دارند.

> گام نخست برای رسیدن به توسعه پایدار بخش صنعت ترسیم تصویری روشن و شفاف از وضعیت موجود است؛ یعنی باید بدانیم وضعیت صنعت کشور در مقایسه با سایر کشورها چگونه است و محصولاتی که تولید می‌شود در کدام بازارها به فروش می‌رسد

درحال‌حاضر هیچ یک از این ۳ رکن به وظایف خود عمل نمی‌کنند. وی اظهارکرد: در واقع هیچ‌یک از این ۳ نهاد در جایگاهی که دارند نقش خود را به‌درستی ایفا نمی‌کنند. دولت به جای اینکه حکمرانی کند، کار اقتصادی می‌کند و چون کار اقتصادی نمی‌داند خروجی مناسبی هم ندارد. یا بخش خصوصی سال‌هاست عقب نگه داشته شده از این‌رو با مبانی اقتصاد و مدیریت مدرن کسب‌وکار آشنا نیست؛ بنابراین کسب‌وکارها رشد پیدا نمی‌کنند. وقتی با آنها صحبت می‌کنیم، اعلام می‌کنند که منابع مالی ندارند. اشکال کسب‌وکارها در بخش خصوصی کمبود منابع مالی نیست، بلکه چون کار را نمی‌شناسند عنوان می‌کنند منابع مالی ندارند.

وی یادآور شد: ۴۰ سال به اندازه کافی به بسیاری از بخش‌ها رانت داده شده و به بیشتر صنایع چه دولتی و چه خصوصی منابع مالی تزریق شده است. حال پرسش این است که کدامیک توانسته‌اند موفق شوند، هیچ کدام‌شان. دلیلش این است که امروز کسب‌وکارها نه براساس منابع مالی، بلکه براساس منابع انسانی و اجتماعی و اطلاعاتی هدایت می‌شوند. کسب‌وکارهای جهانی دارای یک مدیریت توانمند هستند که این مدیریت توانمند، نیروی انسانی توانمند استخدام می‌کند و این مدیریت توانمند اقتصادی، می‌تواند نوآور باشد به این معنی که محصولات و خدمات جدید به بازار عرضه کند. وقتی محصول و خدمات نو به بازار عرضه شود؛ یعنی صنعتگر می‌تواند وارد فضای رقابتی و بازارهای جهانی شود. از این طریق منابع مالی را جذب کرده و به کسب‌وکار خود تزریق کند.

این کارشناس حوزه صنعت با بیان اینکه ما در صنایع داخلی مدیریت نوآور و منابع انسانی و بازاریابی و... نداریم، گفت: در کنار این مسائل فناوری‌های جدید را نمی‌شناسیم و از آنها استفاده نمی‌کنیم. حتی نمی‌توانیم شناسایی کنیم کدام تجهیزات و ماشین‌آلات به درد صنعت ما می‌خورد. گاهی چشم بسته تجهیزات جدیدی خریداری می‌کنیم و در ادامه متوجه می‌شویم به‌کار صنعت ما نمی‌آید. تمام این عوامل دست‌به‌دست هم می‌دهد و در صنعت و اقتصاد کشور ناپایداری ایجاد می‌کنند.

ساسانی عنوان کرد: زمانی که تحریم نیستیم پول نقد وارد کشور می‌شود در نتیجه شرکت‌ها شکایتی ندارند و در زمان تحریم وقتی درآمد حاصل از نفت کم و به کسب‌وکارها پول کمتری تزریق می‌شود، صدای آنها درمی‌آید.

پای لنگ توسعه

ساسانی با اشاره به نقش ۳ رکن توسعه پایدار در دولت به‌عنوان حکمران، بخش خصوصی به‌عنوان متولی اقتصاد و چرخنده چرخ‌های صنعت و کسب‌وکار و تشکل‌ها به‌عنوان واسطه دولت و بخش خصوصی گفت: انجمن‌ها و جوامع مدنی نقش واسط بین دولت و بخش خصوصی دارند. آنها مشکل و محدودیت‌های صنعتی در واحدهای تولیدی را شناسایی و جمع‌بندی کرده و به دولت ارائه می‌دهند. در ادامه با همفکری و همراهی دولت راهکاریی ارائه و در اختیار بخش خصوصی تولیدکننده قرار می‌گیرد، اما تشکل‌ها و انجمن‌ها ما کار را نمی‌دانند به وظایف خود آگاه نیستند تا بتوانند کسب‌وکار رقابتی به‌وجود آورند و وضعیت را بهبود ببخشند. اینکه کسب‌وکارها را به سمت جهانی شدن هدایت کنند و بازارهای بین‌المللی داشته باشند. ساسانی یادآور شد: اعضای تشکل‌های کشور تعدادی افراد بازنشسته هستند که جذب این تشکل‌ها شده‌اند تا وقت‌شان را بگذرانند و درآمد جزیی داشته باشند. برای همین است هر ۳ رکن توسعه لنگ است و کاری از پیش نمی‌برند.

استمرار تولید و رقابتی شدن محصولات

رضا توفیقی‌زواره از دیگر کارشناسان حوزه توسعه پایدار در گفت‌وگو با صمت ضمن اشاره به مفهوم توسعه پایدار برای استفاده بهینه از منابع ملی گفت: توسعه پایدار، یعنی استفاده از منابع کشور به شکلی که از این منابع کم نشود. این مفهوم علمی این اصطلاح در انقلاب صنعتی است. وی ادامه داد: توسعه پایدار به معنی استمرار فعالیت در واحدهای صنعتی است؛ یعنی امکان سرمایه‌گذاری در حوزه‌هایی که بازار آنها داخل کشور یا در کشورهای همسایه یا حتی سایر مناطق جهان در دسترس است، فراهم باشد. دسترسی به بازار و تقاضا برای سرمایه‌گذاری نقش حیاتی و کلیدی دارند. اگر محصولی با نرخ مناسب و کیفیت مطلوب تولید شود اما نتواند در بازار اقبالی داشته باشد، تولید آن استمرار نخواهد داشت و حتی به تولید در مقیاس (تیراژ بالا) هم نمی‌رسد زیرا یکی از مولفه‌های تولید، تولید در مقیاس است که طرح اقتصادی ناشی از مدیریت تولید را به ما یادآوری می‌کند.

او گفت: وقتی محصولی در مقیاس مناسب تولید نشود آن فعالیت اقتصادی بدون صرفه اقتصادی بوده و استمرار نخواهد داشت، چراکه نمی‌تواند هزینه‌های خود را جبران کند و به قولی سرمایه‌ها برگشت نمی‌شود. هر فعالیت اقتصادی باید حداقلی از تیراژ و مقیاس تولید داشته باشد تا استمرار یابد. این کارشناس بازاریابی بین‌المللی عنوان کرد: برای اینکه بتوانیم به‌عنوان یک واحد تولیدی محصول خود را در مقیاس مشخص تولید کنیم باید برای آن مشتری کافی داشته باشیم. اگر مقیاس تولید یک واحد صنعتی در حد جغرافیایی محدود باشد، فعالیت تولیدی ادامه نخواهد داشت و تضمینی برای توسعه پایدار یا استمرار تولید به‌دست نخواهد آمد. توفیقی‌زواره افزود: تولید در مقیاس می‌تواند این اطمینان را ایجاد کند که حیات واحد صنعتی ادامه می‌یابد. یکی از شرط‌های تعیین‌کننده از نظر تلفیق نگاه تجاری با نگاه صنعتی، داشتن بازار مناسب به لحاظ کمی و کیفی است. تولید با تیراژ پایین نمی‌تواند مزیت رقابتی ایجاد کند. واحدهایی در بازار باقی می‌مانند که با در نظر گرفتن وضعیت تولید در مقیاس، نرخ تمام شده کالا را کاهش دهند و در بازار رقابتی امروز با کالاهایی که از سوی دیگر صنعتگران تولید می‌شود وارد رقابت شود. او گفت: در چند سال گذشته با پدیده واردات بی‌رویه محصولات چینی روبه‌رو بودیم که پیش از تغییر نرخ ارز در بازار فراوان یافت می‌شد و بخش تولید کشور را تحت‌تاثیر قرار می‌داد. به این دلیل که نه‌تنها در ایران، بلکه برای دستیابی به بازارهای دیگر تولید در مقیاس اقتصادی (تیراژ بالا) داشت. صنعتگر چینی از این تولید پایدار یا (تیراژ بالا) استفاده کرد و نرخ تمام‌شده کالاهای خود را کاهش داد و از این طریق توانست با تولیدکنندگان محلی بازارهای خارجی وارد رقابت شود و به سود خود بازار را در اختیار بگیرد. وی یادآور شد: دسترسی به بازار مناسب به لحاظ کیفی و کمی می‌تواند شرط دوام و بقای یک واحد صنعتی و تولیدی کشور باشد. اگر کالایی به لحاظ کیفیت نظر مشتریان را جلب کند، اما به لحاظ کمی در مقیاس تولید نباشد و نرخ رقابتی نداشته باشد، نمی‌تواند سهم زیادی در بازار داشته باشد و هزینه‌های تولید آن را تامین کند. توفیقی‌زواره در پایان گفت: هرقدر تیراژ تولید یک کالا بالاتر برود، نرخ تمام شده کاهش پیدا می‌کند و با کاهش نرخ مزیت رقابتی ایجاد شده و در مقابل سایر کالاهای تولیدی یا وارداتی امتیاز رقابتی خواهد یافت.

حسین ساسانی

رضا توفیقی‌زواره

یادداشت

تقویت گروگانگیری

فربد زاوه
کارشناس حوزه خودرو

معمولا حجم تقاضای خودرو در انتهای سال افزایش می‌یابد. در سال ۹۸ اما با بروز کرونا این روند تغییر کرد. بازارها با رکود بی‌سابقه‌ای روبه‌رو شدند، به‌گونه‌ای که در نهایت سبب توقف رشد سنتی قیمت‌ها شد. پیش‌بینی می‌شد با کاهش بحران کرونا که خود سبب توقف عرضه خودرو شده بود، سونامی افزایش قیمت، بازار خودرو را ویران کند. واقعیت این است که کرونا در قیاس با سوءمدیریت و فساد اداری حاکم بر فضای اقتصاد ایران، اثری کمتر از یک خراش سطحی داشته است. بحران ناکارآمدی آن‌چنان معیشت مردم را نشانه گرفته که کرونا در ایران بیشتر مانند یک دوره تنفس عمل کرد تا یک بحران کشنده. مقابله دستوری و تعزیراتی با تورم ساده‌ترین روش فرار از پاسخگویی مدیران دولتی در ایران است. همواره، مدیران مقصر، خود مدعی حفاظت از حقوق مردم هستند تا افکار عمومی به ریشه مشکلات ساختاری کشور توجه نکند. تشدید تورم ناشی از سیاست‌های انبساطی بی‌محابای دولت در کنار تلاش بر تشدید انحصار در حوزه‌هایی مانند صنعت و تجارت کشور را در مواجهه با تحریم‌های یک‌جانبه امریکا، با مشکلات عدیده‌ای مواجه کرد. مدیران دولتی در ایران فراگرفته‌اند که اگر علمدار پرسشگری شوند، نیازی به پاسخگویی در قبال عملکرد ضعیف خود نخواهند داشت و حتی اخراج‌هایی که به‌ندرت رخ می‌دهد، هم منجر به بیکاری و تغییر روند شغلی آنها در آینده نخواهد شد؛ بنابراین انتخاب رویه پوپولیستی قیمت‌گذاری دستوری در کنار محدودیت‌های شدید واردات کالا که تمامادر لوای حمایت از سرمایه ایرانی مطرح می‌شود، تنها منجر به نابودی ثروت و سرمایه همه ایرانیان می‌شود. مجموعه‌هایی مانند خودروسازی و قطعه‌سازی، معیشت مردم و اقتصاد کشور را به گروگان گرفته‌اند و وزارت صنعت، معدن و تجارت با همکاری سایر نهادهای دولتی، فقط به تقویت گروگانگیران می‌پردازند. عموم مردم به تصور اینکه مبلغان این سیاست‌ها در حال مبارزه با مافیای خودرو هستند از آن دفاع می‌کنند، اما غافل از اینکه هزینه این مبارزات نمایشی را به‌طور مستقیم از جیب خود می‌پردازند. هر ایرانی سال گذشته، تقریبا یک میلیون تومان به خریداران خودرو با قیمت دولتی هدیه داده است. اصرار اخیر شورای رقابت و اظهارات عجیب درباره مجوز افزایش ۱۰ درصدی قیمت، در کنار راه‌حل‌های انتزاعی قرعه‌کشی هم بیشتر به طنز در این روزهای سخت می‌ماند تا راه‌حل اساسی برای گذار از بحران اقتصادی. مغلطه نیاز ارزی بالای واردات خودرو به مانند بیش‌اظهاری حجم نیروی انسانی شاغل در این صنعت، تنها دستاویزی برای حفظ انحصار است. حجم ارز مصرفی شرکت‌های خودروسازی در سال ۹۶، بیش از ۸ هزار دلار در هر خودرو بود و حتی بعد از پروژه پر سروصدای جهاد خودکفایی در دو سال گذشته، میزان ارزبری پرتیراژترین و ارزان‌ترین خودرو ساخت داخل بنا به گزارش مدیرعامل آن حدود ۱۷۰۰ دلار در هر خودرو است. درواقع حفظ صنعت خودرو برای ملت ایران، علاوه‌بر پرداخت مالیات پنهان اجباری در قالب هزینه‌های سنگین یارانه انرژی، هزینه ارزی معادل یک خودرو کاملا به‌روز را برای سوار شدن بر محصولات داخلی قدیمی تحمیل می‌کند. اصرار بر حفظ انحصار، سبب شده دولت برای فرار از انتقادات افکار عمومی، به تاراج سالانه ۱۰۰ میلیارد دلار از بودجه عمومی در قالب یارانه‌های کور انرژی دست بزند. آزادسازی واردات یا دست‌کم تولید با حذف موانع مضحک آیین‌نامه‌ای وزارت صنعت، معدن و تجارت، نه‌تنها سبب کاهش درآمدهای دولت نمی‌شود که امکان آزادسازی قیمت انرژی و کسب درآمد هنگفت در این حوزه را به دولت می‌دهد. خطر توقف بازار به‌شدت جدی است. شرکت‌های خودروسازی و قطعه‌سازی متصل به آنها که در حال مکیدن تتمه شیره حیاتی این شرکت‌ها هستند، به تسهیلات بانکی و سرمایه مشتریان زنده هستند و توقف فروش ناشی از عدم‌تطبیق قدرت خرید و قیمت‌های روزانه روبه رشد، علاوه‌بر ایجاد موج ورشکستگی در خودروسازی به ورشکستگی گسترده فعالان اقتصادی در کشور و بانک‌ها منجر خواهد شد. سایر بازارهای مالی در کشور مانند بورس هم از این بحران در امان نخواهند ماند. هرچند بنگاه‌های اقتصادی مذکور، سال‌هاست ورشکسته هستند، اما به لطف توسعه نسخه ایرانی از بازی پانزی، توانسته‌اند توقف حیات خود را به تعویق بیندازند. موجی به مراتب سهمگین‌تر از بحران موسسات مالی، احتمالا در سال ۹۹ رخ خواهد داد که عبور از آن بسیار دشوار خواهد بود. قیمت خرید ارزان‌ترین خودرو ساخت داخل، به بیش از ۴۰ برابر حداقل حقوق رسیده است و در خلأ سامانه‌های اعتباری می‌تواند منجر به توقف فروش شود. در چنین شرایط وخیمی، سیاست‌گذار باید به غلط بودن رویه انتخابی خود در چند دهه گذشته آگاه و معترف شود.

بر اساس تفاهم‌نامه‌ای صورت گرفت

اختصاص ۱۷۰۰ میلیارد تومان به زنجیره تامین ایران‌خودرو

براساس تفاهم‌نامه‌های امضا شده میان گروه صنعتی ایران‌خودرو و بانک تجارت، در مجموع دو هزار میلیارد تومان به زنجیره تامین گروه صنعتی ایران‌خودرو در جهت توسعه پروژه‌های ساخت داخل اختصاص یافت که ۱۷۰۰ میلیارد تومان از منابع بانک تجارت و ۳۰۰ میلیارد تومان از منابع صندوق شکوفایی و نوآوری تامین خواهد شد.

به گزارش ایسنا، بیست و هشتمین جلسه ستاد ساخت داخل در محل شرکت ایران‌خودرو دیزل با حضور مدیران عامل بانک تجارت و گروه صنعتی ایران‌خودرو، ساپکو، ایران‌خودرودیزل، و همچنین نمایندگان وزارت صنعت، معدن و تجارت (صمت)، سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران (ایدرو)، جهاد دانشگاهی، دانشگاه شریف، موسسه مطالعات و پژوهش‌های بازرگانی و انجمن تخصصی صنایع همگن نیروی محرکه وقطعه‌سازی ایران برگزار شد.

آرش محبی‌نژاد، دبیر انجمن صنایع همگن نیرو محرکه و قطعه‌سازی کشور در رابطه با اتفاقات مهم این نشست اظهار کرد: طی این نشست بانک تجارت سه تفاهم‌نامه، یکی با شرکت ایران‌خودرو دیزل برای توسعه پروژه‌ها و فعالیت‌های جاری این شرکت، دیگری با شرکت ساپکو و همچنین تفاهم‌نامه سوم با خود شرکت ایران‌خودرو امضا کرد. نتیجه تمام این تفاهم‌نامه‌ها، در جهت تعمیق ساخت داخل و پیشبرد پروژه‌های ساخت داخل گروه صنعتی ایران‌خودرو و به منظور حفظ و ایجاد اشتغال مولد در این گوره خودروسازی و علی‌الخصوص زنجیره تامین آن‌ها خواهد بود.

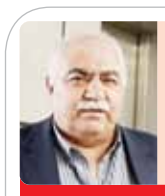
وی افزود: علاوه بر این برای جلوگیری از واردات قطعات و خروج ارز در راستای نهضت ساخت داخل نیز توافق‌هایی صورت گرفت. در مجموع ۱۷۰۰ میلیارد تومان از منابع بانک تجارت و حدود ۳۰۰ میلیارد تومان هم با معرفی صندوق شکوفایی و نوآوری برای شرکت‌های دانش‌بنیان به بانک تجارت طبق قراردادهایی که بانک تجارت و شرکت‌های دانش بنیان باهم دارد، تفاهم‌نامه امضا شد تا در اختیار زنجیره تامین گروه صنعتی ایران‌خودرو قرار گیرد.

دبیر انجمن همگن قطعه‌سازی در تشریح نحوه اختصاص این ۲۰۰۰ میلیارد تومان در مجموع به زنجیره تامین این خودروسازی، گفت: ۶۰۰ میلیارد تومان از تمامی منابع بانک تجارت برای پروژه‌های ساخت داخل تعمیق و به منظور جلوگیری از خروج ارز و داخلی‌سازی قطعات خارجی به صورت وام‌های بلندمدت جهت ایجاد دارایی‌های ثابت تخصیص داده شد. ۱۴۰۰ میلیارد تومان هم در دو بخش در اختیار قرار خواهد گرفت که ۳۰۰ میلیارد تومان که از طریق صندوق شکوفایی و نوآوری معرفی خواهد شد و ۱۱۰۰ میلیارد تومان الباقی هم در قالب‌های مختلف همچون خرید دین، LC (اعتبارنامه مالی) داخلی، اعطای تسهیلات و... تخصیص داده خواهد شد.

محبی‌نژاد ضمن تاکید براینکه در هر شیوه تخصیص نیز ساپکو یا ایران‌خودرو ضامن خواهند بود، گفت: بانک تجارت ضمانت دیگری غیر از این دو شرکت همچون ضمانت ملی نخواهد خواست. با اختصاص این دو هزار میلیارد تومان، بانک تجارت گام بسیار موثر و بلندی در جهت تقویت نهضت ساخت داخل، جلوگیری از خروج ارز و حفظ و ایجاد اشتغال پایدار برداشت و بسیار ثابت‌قدم به امضای این سه تفاهم‌نامه پرداخت. این تفاهم‌نامه‌ها از امروز(چهارشنبه) اجرایی خواهند شد.

یادداشت

ضعف برنامه‌ریزی در صنعت

سیدمحمدبحرینیان
پژوهشگر حوزه توسعه

گروه مشاوران دانشگاه هاروارد که در ۱۳۳۷ تا ۱۳۴۲ در ایران بودند، یافته‌های خود را در کتب متعددی مکتوب کردند. مثلا در کتابی به‌نام «تامین مالی صنعتی در ایران» که نوشته ریچارد بندیک است و اتاق مشهد آن را ترجمه کرده، آمده است: «اشتیاق بی‌حدوحساب کارآفرینان به «تقلید از پیشگام در فلان صنعت» به شکل تاسیس مقلدانه و ناسنجیده از «پیشگام» - بدون بررسی ظرفیت بازار- انجام می‌شود. این مسئله در برخی صنایع منجر به اضافه ظرفیت حاد در آن مناطق و اشباع بازار شده است. حکومت قادر است با صادرنکردن جواز تولید از این وضعیت جلوگیری کند، اما تا به امروز فقط به تحریک اشتیاق کارآفرینان سهل‌انگار پرداخته است. بحران‌های سرمایه در گردش از دیگر مصادیق برنامه‌ریزی ناقص است». گویی مشکلات امروزمان دارد بیان می‌شود و نه ۶۰ سال پیش.

این مسئله ناشی از ضعف برنامه‌ریزی است؛ یعنی در گذشته نیز به‌دنبال کمیت‌های عددی غیرمفید به‌عنوان تابلوی موفقیت خودشان بودند امروز هم از همین شیوه استفاده می‌شود.

وقتی دولت‌ها راهبرد نداشته باشند و داده‌های شفاف را برای جامعه فراهم نمی‌کنند، حتما در بین فعالان اقتصادی هم آدم‌های غیراهلی در صف قرار می‌گیرند و همان اتفاقی رخ می‌دهد که ریچارد بندیک تحلیل کرده است.

ما گرفتار فقر شدید نظری-کاربردی هستیم. به آن ممکن‌نبودن ذخیره‌سازی دانش ضمنی را نیز اضافه کنید. این عوامل و ناتوانی اقتصادی دولت‌ها و فعالان اقتصادی همه با هم شرایط پیچیده‌ای را به‌وجود می‌آورند. تجربه کشورهای موسوم به معجزه‌گر شرق آسیا درس‌های فراوانی برای ما دارد.

اگر بخواهیم به آمار صدور مجوزها در بخش‌های گوناگون صنعتی اشاره کنیم؛ باید بگویم که سال ۱۳۳۴ خورشیدی، ۶ داروسازی در ایران وجود داشت، سال ۱۳۳۸ به ۲۰ داروسازی رسید و سال ۱۳۹۷ این عدد ۱۶۰ داروساز بود، اما سوئیس ۳ یا ۴ داروسازی دارد. آلمان ۱۰ تا ۱۲ داروسازی دارد. با وجود این همه، شرکت داروسازی باید در جهان مطرح می‌بودیم، اما چرا هنوز محتاج خارج هستیم. به گمانم ما در این قسمت هم مونتاژکننده مواد اولیه وارداتی هستیم. براساس بررسی‌هایی که کردیم، مثلا یک محصول را در ۲۱ شرکت تولید می‌کنند. درحال‌حاضر، به‌دلیل ناکارآمدی در تصمیم‌گیری‌های اقتصادی، چه در دولت‌ها و چه در مجلس‌ها، اتفاقات ناخوشایند دیگری هم رخ می‌دهد.

در بخش‌های گوناگون صنعتی، کشاورزی و حتی خدماتی با چنین موارد تامل‌برانگیزی روبه‌رو هستیم. به‌عنوان مثال، در بروزرسانی وزارت صنعت، معدن و تجارت در ۱۱ بهمن ۱۳۹۶ نشان می‌دهد ۴۵۳ واحد دارای پروانه در تولید آب‌میوه داریم. درد اینجاست که ۵۸۰ واحد در دست اجرا هم داشتیم. برای ایجاد این تعداد واحد تولید آب‌میوه، به احتمال زیاد باید ۴۵۳ خط تولید همراه با خروج ارز وارد کرده باشیم. این واحدها نه‌تنها برای خطوط تولید خود ارز مصرف می‌کنند، بلکه با صرف دلار، پاکت آب‌میوه هم وارد می‌کنند تا بتوانند محصول خود را بسته‌بندی و به بازار عرضه کنند. این نامش تولید نیست. درد این است که از سال ۱۳۸۵ که کشور به تحریم رفته است تا سال ۱۳۹۶، یک‌میلیارد و ۵۰۰ میلیون دلار فقط برای واردات پاکت آب‌میوه هزینه کرده‌ایم؛ علاوه‌بر این، کنسانتره هم وارد کرده‌ایم که منجربه خروج ۲۰۳ میلیون دلار ارز در همان سال‌ها شده است؛ یعنی بعضی وقت‌ها ماده اولیه را هم وارد کرده‌ایم. این نامش تولید نیست. در چنین شرایطی طبیعی است که با مشکل کمبود ارز روبه‌رو شویم.

دولت‌های ناکارآمد بوده‌اند که چنین وضعیتی را ایجاد کرده‌اند. مسئولان اقتصادی که اهلیت حرفه‌ای نداشته‌اند و قدرت تحلیل بلندمدت و تبیین زنجیره‌های تولیدی را نداشته‌اند، مسئول ایجاد چنین شرایطی هستند. در بروزرسانی وزارت صنعت، معدن و تجارت ۱۱ بهمن ۱۳۹۶ تعداد واحد تولیدکننده خودرو برای انواع خودروهای سبک و سنگین ۶۸ واحد دارای پروانه بهره‌برداری (فعال) و ۴۳ واحد در دست اجرا بودند. در سراسر چین به گمانم تعداد واحدهای سازنده خودرو سبک و سنگین به ۴۵ واحد برسد. در ژاپن خیلی کمتر از این تعداد است. تعداد زیاد واحدهای تولید خودرو ایران یعنی اینکه ما باید به دنیا خودرو صادر می‌کردیم. دولت‌های ما برنامه نداشتند. مثالی دیگر واحدهای به‌اصطلاح تولیدکننده ماشین‌آلات راهسازی است. براساس اطلاعات همان منبع پیش‌گفته، ما ۳۵ واحد دارای پروانه بهره‌برداری (فعال) و ۳۸ واحد در دست اجرا داریم. بعد می‌گوییم چرا هپکو خوابیده است. هپکو در سال ۱۳۵۳ به‌وجود آمده است.

براساس اطلاعات همان بروزرسانی وزارتخانه ۲۱۶ واحد دارای پروانه بهره‌برداری انواع کاشی داشتیم و ۱۸۱ واحد هم در دست اجرا بودند. جالب است بدانید ما در استان یزد بحران آب داریم واحدهای زیادی دارای پروانه بهره‌برداری بوده و تعدادی هم در دست اجراست. کاشی هم محصولی است که آب می‌خواهد. دوباره داشتن اهلیت حرفه‌ای در اقتصاد در تصمیم‌گیران قوای کشور مطرح می‌شود. درباره انواع روغن‌نباتی هم وضع به همین‌گونه است. در این صنعت ۱۰۶ پروانه بهره‌برداری تا ۱۱ بهمن ۱۳۹۶ وجود داشت و ۸۷ پروانه هم در دست اجرا بود. در ماکارونی و ورمیشل هم برای ۲۰۴ واحد پروانه بهره‌برداری صادر شده و ۴۴ واحد هم در دست اجرا بود. هرچه نگاه می‌کنیم وضعیت همین است. در اجاق گاز با بیش از ۳۰۰ تولیدکننده فعال و دارای پروانه بهره‌برداری باید اجاق گاز به جهان صادر می‌کردیم.

صمت نقش آفرینی نانوذرات در انقلاب چهارم صنعتی را بررسی کرد

راهکار تجاری‌سازی فناوری نانو در صنعت خودرو

فاطمه امیر احمدی
editor@smtnews.ir

عکس: آیدا فریدی

به‌طور معمول هر قطعه‌سازی که فعالیت خود را قرار است به‌تازگی آغاز کند یا قطعه‌سازان واقعی که در دهه ۹۰ تولید خود را شروع کرده‌اند، با فناوری نانو کار را پیش برده‌اند.

نانوفناوری رشته‌ای از دانش کاربردی است که جستارهای گسترده‌ای را پوشش می‌دهد و موضوع اصلی آن مهار ماده یا دستگاه‌های در ابعاد کمتر از یک میکرومتر بوده که وجه منحصر به فرد این فناوری داشتن عناصری به‌نام نانومواد و نانوساختار است. در واقع فناوری نانو پدیده‌ای بزرگ در عصر حاضر است و بخشی از موج چهارم انقلاب صنعتی به‌شمار می‌رود.

در راستای تکمیل فرآیند تجاری‌سازی این فناوری، در صنعت خودروسازی نیز محصولات گوناگونی به چشم می‌خورد که موادی با ویژگی‌های نانویی در آنها استفاده می‌شود. رنگ‌های خود ترمیم‌شونده، شیشه‌های خود تمیزشونده، انواع کاتالیزورها، فیلترهای نانوحفره‌ای و بسیاری از مواد سبک و کم‌حجم، تنها نمونه‌هایی از فناوری‌های کاربردی نانو در صنعت خودرو جهان است. به‌عنوان نمونه، خودروسازی‌های تویوتا و مرسدس بنز با استفاده از رنگ‌های تمیزشونده، فناوری نانو را وارد خودروهای تولیدی خود کرده‌اند و امروز بسیاری از شرکت‌های خودروسازی بزرگ جهان، از فناوری نانو در بخش‌های گوناگون خودرو استفاده می‌کنند. در ایران نیز نانوفناوری به‌سرعت در حال توسعه است و اکنون قطعات و مواد نانویی بسیاری از جمله در صنعت سوخت‌ها، پوشش‌ها، کاتالیست‌ها، حسگرها و نمایشگرها استفاده می‌شود که گامی در راستای نوسازی این صنعت است.

نانو و تبدیل گازهای سمی به غیرسمی

فریدون ویسه، یکی از قطعه‌سازانی که در زمینه تولید نانو فعالیت دارد درباره پیشینه تولید محصول نانویی در واحد تولیدی خود به صمت گفت: راه‌اندازی تولید کاتالیست‌های نانویی از سال ۹۱ کلید خورد که حدود ۳سال کارهای مطالعاتی و پژوهشی آن به‌طول انجامید و سرانجام تولید در سال ۹۴ آغاز شد.

وی افزود: سال ۹۴ به‌طور رسمی ماشین‌آلات و تجهیزت وارد و کار تولید را شروع کردیم. نمونه‌ها برای محصول نهایی تولید و برای آزمون تحویل خودروسازان شد. به این ترتیب کیفیت محصولات برای نصب روی خودرو آزمایش و در نهایت این کاتالیست‌های نانویی توانستند استانداردهای یورو۴ را بگذرانند و تاییدیه بگیرند.

وی درباره ویژگی‌های این کاتالیست‌ها گفت: تولید به‌طور لایه‌پوشانی و فرمولاسیون آن و مواد مورد استفاده به شکل نانوذرات است که کارآیی و طول عمر کاتالیست را افزایش می‌دهند. علاوه بر آن، از نظر کیفی، تاثیر بیشتری روی تبدیل آلاینده‌های سمی به آلاینده‌های غیرسمی دارند.

این تولیدکننده ادامه داد: گازهای سمی که از موتور خودرو خارج می‌شود شامل co(مونوکسیدکربن)، Hc(هیدروکربن‌های نسوخته) و NOx (ناکس) است. این گازهای سمی وقتی از کاتالیست رد می‌شوند در اصل فعل و انفعال شیمیایی انجام شده و به گازهای غیرسمی مانند CO ۲(دی‌اکسید کربن)، H O۲ (بخار آب) و N ۲ (نیتروژن) تبدیل می‌شود.

ظرفیت تولید و واردات

کشورهای جهان سوم به‌طور معمول با فاصله چند ساله به سوی دانش فنی و فناوری‌های نوظهور حرکت می‌کنند. ویسه در این‌باره گفت: به‌طور تقریبی می‌توان گفت ما همزمان با تولید کاتالیست‌های نانویی در جهان تولید آن را در کشور آغاز کردیم، شاید در فاصله زمانی بین ۴ تا ۵ سال.

این قطعه‌ساز با بیان اینکه کاتالیست‌های فناوری شده داخلی قادر به گذراندن استانداردهای یورو ۴، ۵ و ۶ هستند، اظهارکرد: درحال‌حاضر خودروهای داخلی با استاندارد یورو۴ تولید می‌شوند و خودروهای وارداتی با استانداردهای یورو۵ هستند و این برند آماده است تا کاتالیست‌های مورد نیاز هر دو بخش را تولید و تامین کند.

او درباره ظرفیت اسمی این واحد صنعتی با بیان اینکه می‌تواند سالانه ۶۰۰هزار کاتالیست تولید کند، گفت: اگر بازار تقاضا وجود داشته باشد، می‌توانیم در مدت حداکثر ۳ تا ۴ماه افزایش ظرفیت داشته باشیم.

ویسه با اشاره به برخی لابی‌ها در تامین قطعات مورد نیاز خط تولید گفت: یک سلسله مشکلات ایجاد شده و رانت‌هایی که وجود دارد سبب شده تا شرکت نتواند با ظرفیت واقعی فعالیت داشته باشد زیرا ترجیح این است که از طریق واردات از چین و هند کاتالیست‌ها تامین شود. همان‌گونه که بارها عنوان شده از ابتدای تیر واردات کالاهای مشابه تولید داخل ممنوع شده است. نظارت نیست و برخی از افرادی که در راس امور اجرایی هستند، به‌دنبال منافع خود بوده و این امر ضربه‌های بزرگی به ساختار تولید و اقتصاد کشور می‌زند.

وی با اشاره به مکاتبات این برند با وزارت صنعت، معدن و تجارت اظهارکرد: از ۳سال گذشته مکاتباتی با وزارت صنعت، معدن و تجارت داشتیم و اعلام کردیم این برند می‌تواند ۱۰۰درصد نیاز تولید داخل را پاسخگو باشد اما منوط به اینکه برنامه به آن بدهند و اعلام کنند چه تعداد کاتالیست نیاز است و در این‌باره با شرکت قرارداد ببندند. وی خاطرنشان کرد: فناوری و دانش فنی را در اختیار داریم تنها نیاز به افزایش ماشین‌آلات تولید است که حداکثر در مدت ۴ماه می‌توانیم تا ۱۰میلیون کاتالیست نانویی هم تولید کنیم.

ارزبری و بومی‌سازی محصول

ویسه درباره بومی‌سازی و کاهش وابستگی ارزی این قطعه گفت: با تولید کاتالیست نانویی در کشور حدود ۴۵ تا ۵۰ درصد کاهش ارزبری داشتیم. یک سلسله امور دیگر این قطعه نیز قرار است با همکاری دانشگاه به سرانجام برسانیم که اگر محقق شود می‌توان ادعا کرد تا ۸۰درصد ارزبری را کاهش داده‌ایم.

وی درباره بومی‌سازی دانش فنی تولید کاتالیست با فناوری نانو توضیح داد: همان طور که عنوان شد ۳سال روی دانش فنی آن مطالعه داشتیم و دانش آن در اختیار صنعتگر ایرانی است. همچنین به لحاظ آزمایشگاه، تجهیزات و ماشین‌آلات روزآمد هستیم.

تضاد در قوانین و اجرای آن

ویسه درباره صادرات کاتالیست‌های فناوری ایرانی هم گفت: در این زمینه در حال برنامه‌ریزی هستیم زیرا هر بخش نیاز به زمان، برنامه و سرمایه‌گذاری دارد. البته منطقی نیست شرکتی که دانش‌بنیان است و دانش فنی را در اختیار دارد نیاز بازار داخل را پوشش ندهد و دیگران از چین و هند وارد کنند و این شرکت به‌دنبال بازارهای دیگر باشد. این عمل عقلایی نیست.

این قطعه‌ساز با بیان اینکه ۸۰درصد نیاز خط تولید خودروسازی از طریق کاتالیست‌های وارداتی تامین می‌شود، گفت: در حالی که ظرفیت داخلی موجود است نباید اجازه واردات داد. حتی به خودروسازان داخلی پیشنهاد کردیم این برند کاتالیست‌های خود را بین ۵ تا ۸درصد زیرقیمت کاتالیست‌های خارجی به فروش برسانیم.

برنامه تامین

ویسه درباره مشکلات تامین در تولید و واردات گفت: هنگامی که خودروساز قطعات مورد نیازش را از داخل تامین کند، می‌تواند به‌راحتی نماینده خود را برای بازدید و ارزیابی کیفی به کارخانه‌ها بفرستد و کنترل دائمی و همیشگی داشته باشند. اما اگر از طریق واردات این قطعات را تامین کند، قادر نخواهد بود کنترل و نظارتی روی کیفیت آنها داشته باشد. ممکن است سالانه به شکل تصادفی آنها را آزمایش کند که این روش زیاد مطلوب نیست. وی یادآور شد: وقتی محصولات با کیفیت در داخل تولید می‌شود و به لحاظ نرخ نیز ارزان‌تر از مشابه خارجی است، واردات معنی ندارد. تولید و تامین محصولات در داخل از دغدغه‌های ارزی و مسائل سیاسی در سطح بین‌المللی می‌کاهد و از آلودگی هوا دست‌کم تا ۵۰درصد کم می‌کند.

این فعال در حوزه نانوفناوری درباره تولید انواع کاتالیست‌ها برای خودروهای سواری و سنگین نیز گفت: برنامه تولید این شرکت در مرحله نخست تولید و تامین کاتالیست‌های خودروهای سواری بنزینی است و در ادامه کاتالیست‌های خودروهای دیزلی سنگین مانند اتوبوس، کامیون و... را در برنامه دارد. در مرحله سوم نیز قرار است کاتالیست‌های پتروشیمی و نفت تولید شود که فعلا در حال مطالعه و پژوهش‌های آن هستیم.

ویسه در زمینه تولید کاتالیست‌های موتورسیکلت‌ها هم گفت: اگر بازار تقاضا وجود داشته باشد مشکل تولید نداریم و آن را می‌توانیم در برنامه‌های مرحله دوم در دستور کار قرار دهیم.

فراگیری قطعات نانویی

نانوفناوری‌ها چه تاثیری در کیفیت و سلامت قطعات و خودروها دارد؟ برای پاسخ به این پرسش به سراغ محسن رزم‌خواه، عضو هیات‌مدیره انجمن قطعه‌سازان استان تهران رفتیم.

وی در این‌باره به صمت گفت: دستاوردهای جدید در نانوفناوری‌ها به‌وجود آمده‌اند تا کیفیت محصولات را ارتقا دهند. استفاده از این دانش جدید در صنعت خودرو و قطعه مستلزم هزینه و سرمایه‌گذاری است و متاسفانه ما به‌دلیل شرایط نامساعد درحال‌حاضر امکان سرمایه‌گذاری جدید را نداریم.

وی افزود: بسیاری از صنعتگران در سطح بین‌المللی در حال استفاده از فناوری نانو در محصولات خود هستند زیرا در کیفیت محصولات اثر مطلوبی دارد.

او در پاسخ به این پرسش که نانو فناوری در صنعت خودرو جهان چقدر فراگیر شده، گفت: استفاده از فناوری نانو در تولید پدیده‌ای جدید است اما در صنعت خودرو جهان فراگیر شده است؛ به‌عنوان مثال، شیشه‌های نانو ضدلک، ضدآب و مه‌گرفتگی در حال تولید و استفاده از سوی خودروسازان است.

همچنین رنگ‌های نانویی کیفیت بسیار مطلوبی دارند و خودرو در زاویه‌های گوناگون به رنگ‌های مختلفی دیده می‌شود. یا استفاده از فناوری نانو در روکش‌های صندلی آنها را ضدلک، ضدچروک و ضداحتراق کرده و عمر آنها را افزایش می‌دهد. همچنین در قطعات فلزی هم از فناوری نانو استفاده می‌شود که کیفیت‌ها را بسیار ارتقا داده است.

بی‌پولی در کنار بی‌خبری

عضو هیات‌مدیره انجمن قطعه‌سازان استان تهران در ادامه در زمینه قطعات وارداتی و اینکه ممکن است بسیاری از آنها با فناوری نانو تولید شده باشد که یا بی‌خبریم یا در این‌باره صنعتگر اطلاعات زیادی در اختیار ندارد، گفت: این دانش که در انقلاب صنعتی چهارم فراگیر شده، به‌طور وسیع در خودروسازی جهان به‌منظور کیفیت و مرغوبیت بهتر محصولات مورد استفاده قرار گرفته، به‌طوری که بیشتر خودروهای وارداتی دارای روکش نانویی هستند.

وی با گلایه از ناآگاهی صنعتگران داخلی دلیل آن را دغدغه نداشتن برخی قطعه‌سازان عنوان و اظهار کرد: ناآگاهی صنعتگر از اینجا نشات می‌گیرد که برای واردات، خود را درگیر تولید نمی‌کند، در نتیجه به‌دنبال دانش فنی آن نیز نیست در حالی که وقتی از آخرین فناوری‌های دنیا آگاه می‌شویم که خود را ملزم به انتقال دانش فنی قطعه مورد نظر کنیم.

محسن رزم‌خواه ادامه داد: گاهی فناوری مورد نظر، کسب می‌شود اما به‌دلیل حجم سرمایه‌گذاری بالایی که مورد نیاز است صنعتگر از ساخت قطعات به روش نانوفناوری منصرف شود.

با توجه به عملکرد محصولات نانویی، این دانش تاثیر زیادی حتی در ایمنی خودرو، سلامت سرنشینان و کاهش آمار تصادفات خواهد داشت.

عضو هیات‌مدیره انجمن قطعه‌سازان استان تهران در این‌باره عنوان کرد: فناوری نانو برای موارد گوناگون کاربرد دارد که یکی از مهم‌ترین آنها ایمنی خودرو است. کیفیت و زیبایی محصول، طول عمر بیشتر آنها، نرخ تمام شده پایین‌تر و... از جمله مزیت‌های این فناوری به‌شمار می‌رود.

رزم‌خواه در پایان با اشاره به اجتناب‌ناپذیر بودن استفاده از فناوری نانو در تولید صنعتی امروز گفت: قطعه‌سازان باید به این سو حرکت کنند اما مانع اصلی در این زمینه، کمبود نقدینگی و نیاز به حجم بالای سرمایه‌گذاری است؛ بنابراین در صنعت خودرو کشور به آن کمتر بها داده شده است.

> کاتالیست‌های فناوری شده داخلی قادر به گذراندن استانداردهای یورو ۴، ۵ و ۶ هستند. درحال‌حاضر خودروهای داخلی با استاندارد یورو۴ تولید می‌شوند و خودروهای وارداتی با استانداردهای یورو۵ هستند و این برند آماده است تا کاتالیست‌های مورد نیاز هر دو بخش را تولید و تامین کند

فریدون ویسه

محسن رزم‌خواه

امکان تبدیل خودروهای شخصی بنزینی به دوگانه‌سوز

رئیس اتحادیه سوخت‌های جایگزین از امکان ثبت نام مالکان خودروهای شخصی بنزینی که متقاضی تبدیل خودرو خود به دو گانه سوز هستند در سامانه IRNGV.IR خبر داد. علی محمودیان رئیس اتحادیه سوخت‌های جایگزین در گفت‌وگو با ایلنا، با اشاره به اینکه ثبت نام تبدیل خودروهای عمومی بنزینی به دوگانه سوز با استقبال خوبی در سامانه IRNGV.IR همراه شده است، گفت: تعداد زیادی از متقاضیانی که در این سامانه ثبت نام کردند مالکان خودروهای شخصی بودند بنابراین با پیگیری‌های فراوان علاوه بر تبدیل خودروهای عمومی، امکان تبدیل خوردوهای شخصی نیز به دوگانه‌سوز فراهم شده است. وی ادامه داد: با پیگیری‌های انجام شده، قطعات مورد نیاز و استاندارد تامین شده و با توجه به تقاضای صاحبان خودروهای شخصی از ابتدای تیر ماه دسترسی سامانه برای متقاضیانی که اتومبیل شخصی دارند باز می‌شود. محمودیان ادامه داد: مالکان خودروهای شخصی که تمایل دارند اتومبیل خود را دوگانه‌سوز کنند، می‌توانند از طریق سامانه IRNGV.IR ثبت‌نام کرده و کارگاه موردنظر خود را برای انجام فرآیند تبدیل انتخاب کنند. قطعا در این بخش نیز تمامی فرآیند در کارگاه‌های مجاز و با صدور گواهی سلامت انجام می‌شود.

در سایه قیمت‌گذاری دولتی

سیمان از گردونه رقابت عقب افتاد

مرضیه احقاقی
editor@smtnews.ir

عکس: آیدا فریدی

ضوابط سازمان حمایت مصرف‌کنندگان و تولیدکنندگان در قیمت‌گذاری سیمان موثر است. بااین همه انجمن کارفرمایان صنعت سیمان می‌تواند این محصول را قیمت‌گذاری کند، مشروط به آنکه، اگر خریدار از قیمت شکایت داشت، قابل رسیدگی باشد

با وجود اینکه حدود ۳ ماه از آغاز سال ۹۹ می‌گذرد و با توجه به اعتراضات گسترده فعالان صنعت سیمان، هنوز این محصول ساختمانی با قیمت سال گذشته به فروش می‌رسد.

رشد نکردن قیمت سیمان شاید در نگاه اول خوشایند مصرف‌کنندگان باشد، اما وقتی پای صحبت تولیدکنندگان این صنعت بنشینیم؛ تداوم این روند را تاریک می‌بینیم. نرخ فروش سیمان درحالی ثابت مانده که همه نهاده‌های تولید این صنعت، رشد قابل‌توجهی را از آن خود کرده‌اند؛ بنابراین این صنعت حال خوبی ندارد و تداوم شرایط یادشده، چالش‌های بسیاری را برای فعالان آن ایجاد می‌کند.

شهریار گراوندی، عضو هیات مدیره انجمن کارفرمایان صنعت سیمان کشور در گفت‌وگو با صمت و درباره قیمت‌گذاری سیمان گفت: انجمن کارفرمایان صنعت سیمان می‌تواند این محصول را قیمت‌گذاری کند، مشروط به آنکه، اگر خریدار از قیمت شکایت داشت، قابل رسیدگی است. انجمن صنفی کارفرمایان صنعت سیمان در طول سالیان گذشته با هدف همکاری با وزارت صنعت، معدن و تجارت، جلسات هماهنگی را برگزار می‌کند، اما همین موضوع در طول یک دهه گذشته باعث شده قیمت این محصول ساختمانی نسبت به نرم‌های جهانی و در مقایسه با سایر صنایع هم ردیف آن در کشور عقب بماند. گراوندی افزود: در ۲، ۳ سال گذشته و در پی جهش نرخ ارز، هزینه‌های تولید سیمان در کشور رشد قابل‌توجه و غیرمنطقی داشته است.

به‌عنوان مثال، قیمت آجر نسوز از کیلویی ۳۵۰۰ تا ۴۵۰۰ تومان در ۲ سال گذشته به ۱۸ هزار تومان افزایش یافته است. خرید این محصول مشروط به آن است که ۷۰ درصد قیمت خرید ابتدا پرداخت شود و زمان تحویل آن هم مشخص نیست. متاسفانه درحال‌حاضر زمان تحویل آجر نسوز از یک سال هم فراتر رفته است. تا جایی که برخی واحدهای تولیدکننده سیمان به‌دلیل کمبود نسوز حتی ناچار به توقف خط تولید خود شده‌اند. کمبود نقدینگی و عدم امکان خرید نسوز برای تولیدکنندگان نیز در مواردی زمینه توقف فعالیت آنها را رقم زده است. این عضو هیات مدیره انجمن کارفرمایان سیمان گفت: در همین حال قیمت خرید قطعات ریخته‌گری در ۲ تا ۳ سال گذشته، افزون بر ۳۰۰ درصد افزایش داشته و نرخ خرید قطعات و تولیدات وارداتی نیز با توجه به ارزبری که دارند، در همین بازه زمانی بیش از ۴۰۰ درصد افزایش پیدا کرده است. دستمزد کارگران نیز در بازه زمانی مورد بحث بیش از ۸۰ درصد بیشتر شده است. نرخ حمل‌ونقل هم چه برای تامین مواد اولیه و چه برای فروش محصولات بیش از ۱۵۰ درصد افزایش یافت. تنها مزیت تولید سیمان در ایران ارائه یارانه انرژی است که به سایر صنایع مانند فولاد نیز تعلق می‌گیرد. در ۲ دهه قبل، قیمت سیمان حدود یک‌پنجم نرخ فروش فولاد بود، اما اکنون نسبت قیمت سیمان به فولاد برابر یک به ۳۶ شده است. یعنی فولاد راه خودش را در بازار به‌طور نسبی پیدا کرده است و با این وجود، همچنان فولادسازان معترض هستند.

درواقع، در سایه قیمت‌گذاری دولتی، سیمان از گردونه رقابت عقب مانده است. در تبیین هرچه دقیق‌تر این موضوع می‌توان گفت: قیمت سیمان در سال ۸۸ برابر ۴۸ دلار به‌ازای هر تن بود، اما اکنون قیمت این محصول به حدود ۱۱ دلار به ازای هر تن کاهش یافته است. سرمایه‌گذاری لازم برای احداث یک واحد ۳۵۰۰ تنی سیمان حدود ۱۳۰ میلیون دلار برآورد شده؛ بنابراین درحال‌حاضر فعالیت در این صنعت با سوددهی همراه نیست و چنانچه واحدی قصد تعمیرات اساسی یا خرید قطعه‌ای اصلی را داشته باشد از عهده آن بر نمی‌آید. با این وجود، در سال‌های گذشته شاهد چنین جهش قیمت ناگهانی نبودیم؛ درنتیجه تولیدکنندگان سیمان با دشواری هرچه تمام فعالیت خود را ادامه می‌دادند، اما در شرایط کنونی خطر توقف فعالیت کارخانه‌های سیمانی وجود دارد. این صنعت در طول سالیان گذشته موقعیت‌های شغلی متعددی را ایجاد کرده و تداوم فعالیت آن اهمیت ویژه‌ای دارد. وی افزود: به همین دلیل از وزارت صنعت، معدن و تجارت در سال گذشته تقاضا کردیم قیمت سیمان ۱۰۰ درصد افزایش پیدا کند.

قرار شد این رشد قیمت در ۲ مرحله اجرایی شود. در مرحله نخست، قیمت‌ها حدود ۳۷ درصد افزایش یافت و قرار بود تا پایان سال ۹۸، قیمت‌ها ۶۳ درصد بیشتر شود. با این وجود، رشد قیمت در نیمه دوم سال به تعویق افتاد. درحال‌حاضر نیز انتظار داریم وعده افزایش قیمت سال قبل محقق شود. چنانچه این رشد قیمتی حاصل نشود، بدون تردید عواقب نامطلوبی در انتظار این صنعت خواهد بود و فعالان آن با بیکاری روبه‌رو می‌شوند. بنابراین انتظار داریم پس از گذشت ۳ ماه از امسال و خسارت‌های بسیاری که تولیدکنندگان این صنعت متحمل شدند، هرچه زودتر جلسه‌ای برگزار و به راهکاری نهایی اندیشیده شود.

حال صنعت سیمان، خوب نیست

عبدالرضا شیخان، دبیر انجمن صنفی کارفرمایان صنعت سیمان در گفت‌وگو با صمت تاکید کرد: از نیمه دوم سال ۹۸، هزینه‌های تولید سیمان شامل قطعات و تجهیزات، حمل مواد اولیه، هزینه‌های پیمانکاری، تعمیر و نگهداری و... چندین برابر افزایش یافته است. این روند صعودی قیمت‌ها در امسال نیز تداوم داشته است. در چنین شرایطی قیمت‌های فروش پاسخگوی هزینه‌های ما نیست. وی افزود: چنانچه قیمت سیمان را با سایر محصولا ساختمانی مانند گچ، آهک و فولاد هم مقایسه کنیم، مشاهده می‌شود که نرخ فروش آن درحالی که قیمت سایر محصولات یادشده افزایشی بوده، ثابت مانده است. در بازار جهانی مرسوم است که قیمت فولاد حدود ۷ تا ۸ برابر نرخ فروش سیمان باشد، اما در کشور ما قیمت فولاد حتی بیش از ۳۰ برابر گران‌تر از سیمان است. یعنی در شرایطی که قیمت فولاد مطابق نرم جهانی افزایش یافته، اما سیمان رشدی را تجربه نکرده است. توجه به این نکته ضروری به‌نظر می‌رسد که هر دو محصول یادشده جزو کالاهای ساختمانی هستند و تغییرات قیمت آنها در نرخ فروش مسکن اثرگذار است، اما این اثرگذاری تفاوت قابل‌ملاحظه‌ای دارد. بدین معنی که قیمت فولاد اثرگذاری بسیار بیشتری در قیمت ساختمان دارد و صنعت سیمان با این اوضاع نمی‌تواند به حیات خود ادامه دهد.

شهریار گراوندی

عبدالرضا شیخان

دبیر انجمن صنفی کارفرمایان صنعت سیمان افزود: ضوابط سازمان حمایت مصرف‌کنندگان و تولیدکنندگان در قیمت‌گذاری سیمان موثر است. براساس این ضوابط برای تعیین قیمت این محصول ساختمانی، صورت‌های مالی سال گذشته را بررسی می‌کنند. این درحالی است که درحال‌حاضر، شرایط اقتصاد کشور به‌گونه‌ای است که صورت‌های مالی به‌صورت روزانه تغییر می‌کند و این روند اجحاف به صنعت است. کما اینکه در ۳ ماه دوم سال ۹۸، شرایط دشوارتری را در مقایسه با نیمه نخست آن سال پشت سر گذاشتیم. در چنین شرایطی انتظار می‌رود از منطق درست‌تری برای تعیین درصد افزایش قیمت سیمان استفاده شود. بدون تردید سرکوب قیمت سیمان، این صنعت را به تعطیلی می‌کشاند.

گفت وگو

مدیرعامل منطقه ویژه اقتصادی صنایع‌معدنی و فلزی خلیج‌فارس عنوان کرد

توسعه زیرساخت با هدف جذب سرمایه‌گذار در خلیج‌فارس

مرضیه احقاقی: مناطق ویژه اقتصادی نقش بسزایی در تحقق توسعه اقتصادی کشورها ایفا می‌کنند. این مناطق زمینه ورود و تسهیل در جذب سرمایه و فناوری را به کشورهای مختلف فراهم می‌کنند. کشورهای مختلفی با اتکا به مزیت‌های قانونی این مناطق توانسته‌اند در مسیر توسعه حرکت کنند.بر همین اساس نیز در کشور ما ایجاد مناطق ویژه اقتصادی مورد توجه قرار گرفته تا تولید شتاب بیشتری بگیرد.

در همین حال منطقه ویژه اقتصادی صنایع‌معدنی و فلزی خلیج‌فارس براساس مزیت‌های کشور در تامین منابع معدنی و انرژی شکل گرفته است. برای بررسی نقش این منطقه و تاثیرگذاری آن در رشد و توسعه صنایع‌معدنی واقع در آن و جذب سرمایه، با حسن خلج‌طهرانی، مدیرعامل منطقه ویژه اقتصادی صنایع‌معدنی و فلزی خلیج‌فارس گفت‌وگو کرده‌ایم.

خلج‌طهرانی در گفت‌وگو با صمت تاکید کرد: توسعه زیرساخت‌ها در این منطقه با هدف جذب سرمایه‌گذار به آن ادامه دارد.انتظار می‌رود با اجرای طرح‌های توسعه، این منطقه به قطب فولاد کشور تبدیل شود. متن کامل این گفت‌وگو را در ادامه بخوانید.

◉ هدف از راه‌اندازی مناطق ویژه اقتصادی از سوی دولت را چه می‌دانید؟

هدف از ایجاد مناطق ویژه اقتصادی، جذب سرمایه‌گذاری داخلی و خارجی، پشتیبانی از فعالیت‌های اقتصادی، برقراری ارتباط تجاری بین‌المللی، انتقال فناوری، توسعه صادرات غیرنفتی، ایجاد موقعیت‌های شغلی جدید، صادرات مجدد، ترانزیت و ترانشیپ و انتقال کالا، رشد و توسعه اقتصادی، افزایش، توسعه فناوری مدرن و همچنین تحقق توسعه است.

حضور صنایع در این مناطق، زمینه افزایش مهارت‌های مدیریتی، ارتقای کیفیت تولیدات و افزایش توان صادراتی آنها را فراهم می‌کند. در همین حال به تقویت مزیت‌های رقابتی، توسعه صنایع انرژی‌بر و گسترش تولیدات بر محور صادرات منجر می‌شود.

به‌علاوه آنکه زمینه پشتیبانی از تولیدات داخلی و ایجاد تحرک در اقتصاد منطقه‌ای، انتقال فناوری و سرمایه را به سرزمین اصلی را فراهم می‌کند. در چنین شرایطی کشور در مسیر توسعه و همسو با اقتصاد جهان قرار خواهد گرفت.

گفتنی است مناطق ویژه وسیله‌ای برای ورود به بازارهای جهانی هستند و زمینه بهره‌گیری از برتری‌های نسبی اقتصاد داخلی در بازرگانی بین‌المللی را فراهم و علاوه بر آن، پلی مستحکم میان اقتصاد ملی و بین‌المللی ایجاد می‌کنند.

◉ در حال‌حاضر، چند منطقه ویژه در کشور فعالیت می‌کنند؟ جایگاه منطقه ویژه اقتصادی صنایع‌معدنی و فلزی خلیج‌فارس را در میان آنها چطور ارزیابی می‌کنید؟

درحال‌حاضر، ۶۴ منطقه مصوب‌شده و ۱۷ منطقه ویژه اقتصادی فعال در سطح کشور وجود دارد. در این میان، منطقه ویژه اقتصادی صنایع‌معدنی و فلزی خلیج‌فارس به‌عنوان تنها منطقه ویژه اقتصادی کشور با کاربری معدنی و فلزی، اقدام به استقرار صنایع بزرگ تولید فولاد، آلومینیوم و سایر صنایع مربوط کرده است.

این منطقه، جزو مناطق ویژه برتر کشور از نظر جذب سرمایه‌گذاری، ایجاد اشتغال، صادرات غیرنفتی و تولید است. هم‌اکنون نیز به‌عنوان قطب تولید فولاد، آلومینیوم، آند، تخلیه و بارگیری مواد معدنی و نفتی فعالیت می‌کند.

◉ سهم منطقه ویژه خلیج‌فارس را در توسعه صنعتی به‌ویژه در بخش فلزات چه میزان می‌دانید؟

این منطقه تاکنون موفق شده با استقرار صنایع مادر و شرکت‌های بزرگی مانند فولاد هرمزگان جنوب، فولاد کاوه جنوب کیش، صبا فولاد خلیج‌فارس و گندله‌سازی مادکوش به یکی از قطب‌های اصلی فولاد کشور تبدیل شود.

چنانچه طرح‌های توسعه درنظر گرفته شده و پروژه‌های مطرح شده در این منطقه به مرحله بهره‌برداری برسند، ظرفیت تولید فولاد در این منطقه به حدود ۱۰ میلیون تن افزایش خواهد یافت و درنتیجه حدود ۴۰ درصد از فولاد کشور در این منطقه تولید خواهدشد. گفتنی است واحدهای آلومینیوم المهدی و هرمزآل با مجموع ظرفیت تولید ۲۵۷ هزار تن شمش در این منطقه واقع شده‌اند و این یعنی این منطقه یکی از قطب‌های اصلی آلومینیوم کشور است.

◉ با چه راهکارهایی می‌توان زمینه جذب سرمایه‌گذار را به این منطقه فراهم کرد؟

فراهم آوردن زیرساخت‌ها، ورود و جذب سرمایه‌گذاران جدید به این منطقه را سرعت می‌بخشد.درنتیجه می‌توان به احداث و استقرار هرچه بیشتر صنایع به‌ویژه صنایع بالادستی و پایین‌دستی آلومینیوم، فولاد، روی، پتروشیمی و نفت در منطقه امیدوار بود. البته امکانات زیرساختی قابل‌توجهی برای این منطقه در نظر گرفته شده است.

ازجمله آنکه نیروگاه‌های متعدد برقی که در منطقه استقرار یافته، امکان تولید حدود ۲۰۰۰ مگاوات برق را فراهم کرده است. در همین حال با احداث آب شیرین‌کن‌های در حال ساخت، ظرفیت تولید آب در این منطقه تا ۳۰۰ هزار مترمکعب در روز افزایش خواهد یافت.

◉ منطقه ویژه اقتصادی خلیج‌فارس چگونه می‌تواند در تحقق اهداف تعیین شده برای آن موفق باشد؟ عملکرد این منطقه چه تاثیری بر صنایع کشور دارد؟

موفقیت در تحقق بخشیدن به اهداف کلان منطقه ویژه اقتصادی خلیج‌فارس با عملی شدن برنامه‌ریزی‌های انجام‌شده درباره ایجاد و تکمیل زیرساخت‌ها اجرایی می‌شود. در همین راستا، منطقه ویژه خلیج‌فارس طرح‌های جامع مختلفی را تهیه کرده است که از آن جمله می‌توان به طرح‌های جامع آب منطقه، برق منطقه، گاز منطقه و طرح جامع شهری اشاره کرد.

گفتنی است تمامی طرح‌های یادشده آماده اجرا هستند. با اجرای طرح‌های جامع یادشده، زیرساخت‌های مورد نیاز برای جذب سرمایه‌گذاران داخلی و خارجی فراهم خواهد شد.این موضوع به منزله توسعه صنعتی و اقتصادی در کشور کمک است، چراکه می‌تواند امکان افزایش تولید فولاد و آلومینیوم کشور را فراهم کند. به‌علاوه آنکه تاثیر بسزایی بر اضافه شدن تولید برق کشور و همچنین افزایش ظرفیت‌های تخلیه بارگیری کل کشور، توسعه صادرات غیرنفتی و ایجاد اشتغال دارد.

◉ منطقه ویژه اقتصادی خلیج‌فارس با چه مساحتی راه‌اندازی شده است؟ آیا امکان گسترش و توسعه فعالیت‌های آن وجود دارد؟

این منطقه با مساحت ۲۱۰۰ هکتار فعالیت اولیه خود را شروع کرد. درحال‌حاضر، تقریبا تمامی اراضی قابل واگذاری در سایت ۲۱۰۰ هکتاری به سرمایه‌گذاران منتقل شده است. با توجه به تقاضاهای متعددی که برای سرمایه‌گذاری در منطقه وجود دارد، این منطقه با برنامه‌ریزی لازم موفق به اخذ مصوبه هیات دولت برای الحاق ۲۵۰۰ هکتار به اراضی منطقه شده است. در همین حال، عملیات آماده‌سازی و فراهم کردن زیرساخت‌های لازم درسایت توسعه ۲۵۰۰ هکتاری در دستور کار این منطقه قرار گرفته است.

یادداشت

مشوق سرمایه‌گذاری در تولید آهن اسفنجی

علی‌رضا زاهدیان
مدیرعامل شرکت فولاد غدیر نی‌ریز

تولید آهن اسفنجی یکی از حلقه‌های مهم در زنجیره تولید فولاد کشور است. بررسی وضعیت واحدهای ایجاد شده و فعال آهن اسفنجی کشور، گویای آن است که ظرفیت‌های ایجاد شده در این حلقه، با اهداف توسعه‌ای این صنعت فاصله قابل‌توجهی دارد. حال چنانچه سیاست‌گذاران به تحقق اهداف صنعت فولاد کشور در افق ۱۴۰۴مصر هستند، باید زمینه حضور سرمایه‌گذاران را به این حلقه از زنجیره فولاد فراهم کنند.

ازجمله مهم‌ترین اقداماتی که می‌تواند زمینه جلب سرمایه را به این صنعت فراهم کند، ایجاد کنسرسیوم‌های مختلف است. بازار بورس نیز از دیگر مکانیسم‌هایی است که می‌تواند سرمایه قابل‌توجهی را به این حلقه از زنجیره فولاد جذب کند. درواقع در موقعیت کنونی که اقبال عمومی به بازار سرمایه افزایش پیدا کرده می‌توان از این ظرفیت برای رشد زنجیره فولاد به ویزه تولید آهن اسفنجی بهره گرفت.

فعالیت در این صنعت با کمبودها و چالش‌هایی روبه‌رو است. درنتیجه انتظار می‌رود با برطرف کردن این دست مشکلات زمینه برای توسعه هرچه بیشتر آن فراهم شود. کمبود مواد اولیه را باید یکی از چالش‌های اساسی در تولید آهن اسفنجی عنوان کرد. درنتیجه بسیاری از صاحبان سرمایه با اذعان به این کمبود، تمایل چندانی به فعالیت در این عرصه ندارند، چراکه اطمینان از تامین مواد اولیه برای تولید، شرط نخستین در مسیر جذب سرمایه به یک صنعت است. یعنی صاحبان سرمایه باید اطمینان داشته باشند که در آینده با چالشی در تامین مواد اولیه روبه‌رو نمی‌شوند.

اطمینان از سودآوری در یک فعالیت تولیدی از دیگر پیش‌شرط‌ها برای حضور سرمایه‌گذاران در یک صنعت محسوب می‌شود و چنانچه دولت می‌خواهد تولید آهن اسفنجی نیز مطابق با سند چشم‌انداز توسعه کشور رشد کند، نباید مانع سودآوری فعالان این صنعت شود.

صادرات یکی از پارامترهای اثرگذاری است که زمینه سودآوری را برای این حلقه از زنجیره تولید فولاد را فراهم می‌کند. با این وجود، تغییر مداوم قوانین در طول سالیان گذشته مانع از توسعه بازار صادراتی آهن اسفنجی شده‌اند.

یکی از پیش‌شرط‌های موفقیت در بازار صادراتی جلب اعتماد مشتریان است. اما متاسفانه قوانین مربوط به صادرات در کشور ما به‌طور مرتب تغییر می‌کند.

همین موضوع نیز مانع موفقیت فروش آهن اسفنجی تولید شده در کشور ما در بازارهای بین‌المللی خواهد شد. درواقع در سایه چنین تغییرات مداومی مشتریان ما در بازار بین‌المللی از دست می‌روند. بنابراین باید به راه‌حل اساسی برای رفع این مشکل اندیشیده شود.

علاوه بر تمام موارد یاد شده، تغییر مداوم در قوانین و مقررات نیز یکی دیگر از دلایلی است که مانع جذب سرمایه به تولید آهن اسفنجی می‌شود.

سرمایه‌گذاری برای تولید در صنایع معدنی اغلب در بازه‌های طولانی به سوددهی می‌رسد؛ بنابراین انتظار می‌رود قوانین این حوزه ثابت باشند. تغییرات مداوم قوانین مانعی در مسیر جذب سرمایه هستند. اما متاسفانه شاهد آن هستیم که با تغییر هر دولت، قوانین تازه‌ای وضع یا در دوران یک دولت نیز با تغییر مدیران، بخشنامه‌های جدیدی صادر می‌شود. در چنین شرایطی تولیدکنندگان نمی‌توانند برای تولید یا تداوم فعالیت خود برنامه‌ریزی کنند. گاهی هم در بازه‌های زمانی مختلف و بسته به شرایط جهانی یا سیاست‌های داخلی، میزان سوددهی در حلقه‌های گوناگون زنجیره فولاد، متغیر است. گاه سوددهی در معدن بیشتر است و گاه در تولید محصول نهایی. بنابراین چنانچه بتوان تولید فولاد از معدن تا محصول نهایی را به هلدینگ‌های بزرگ سپرد، برخی مشکلات برطرف می‌شود. در چنین حالتی، سودآوری به هر حلقه از زنجیره متعلق باشد، در کل مجموعه گردش خواهد داشت و کل مجموعه از این سود منتفع می‌شوند.

چهره

رئیس هیات عامل ایمیدرو خبرداد

اصلاح روند وابستگی به سازندگان خارجی

رئیس هیات عامل ایمیدرو با اشاره به برنامه افتتاح «مرکز نوآوری در بخش معدن و صنایع معدنی» در تیر امسال، گفت: در این مرکز، شرکت‌های دانش‌بنیان حضور پیدا می‌کنند و با بخش معدن و صنایع معدنی به تبادل نیازها و ارائه خدمات می‌پردازند.

رئیس هیات عامل ایمیدرو اعلام کرد: تحقق جهش و رونق تولید، رشد اشتغال و افزایش تولید ناخالص داخلی، معطوف به این است که آفریننده نیازهای خود باشیم.

خداداد غریب پور ضمن بیان این مطلب اظهارکرد: سال‌ها واردکننده تجهیزات، ماشین‌آلات و دانش فنی بوده‌ایم اما امروزه اقداماتی که هر روز در زمینه بومی‌سازی انجام می‌شود، نوید دهنده این است که راه را به درستی شروع کرده‌ایم.

وی ادامه داد: البته راه دشواری است و ممکن است مقاومت هایی در برابر آن صورت گیرد یا موانع ذهنی و نبود خودباوری، روند کار را کاهش دهد.

رئیس هیات عامل ایمیدرو با بیان اینکه توانایی ساخت ماشین‌آلات، تجهیزات صنعتی و دانش فنی را در داخل کشور داریم، گفت: سال‌ها به جریان ثابت واردات تجهیزات عادت کرده بودیم به طوری که در بهره‌برداری، راه‌اندازی و حتی به روزرسانی کارخانه ها، از شرکت‌های سازنده خارجی کمک می‌گرفتیم اما خوشبختانه این روند در حال اصلاح شدن است.

وی افزود: کشور ما توانایی ساخت تجهیزات و ماشین‌آلات برای تولید محصولات پایین دستی معدن و صنایع معدنی را دارد و این گونه نیست که تولید این محصولات تنها در اختیار کشورهای خاص باشد و ما تنها تولیدکننده محصولات بالادستی (کنسانتره، گندله، شمش و غیره) باشیم.

هم زبانی صنعت و دانشگاه

غریب پور با اشاره به اینکه خوشبختانه صنعت و دانشگاه به همدلی و هم زبانی رسیده‌اند و این امر برای شروع، کافی است، بیان کرد: با اراده، پشتکار، مقاومت و البته صبر می‌توانیم به دانش فنی ساخت فناوری و تجهیزات دست یابیم.

وی افزود: ما در ایمیدرو، به عنوان سازمان توسعه ای، با افتخار در کنار دانشگاه‌ها هستیم و حتی برای توسعه صنعت، تلاش می‌کنیم پیشتاز باشیم.

مرکز تحول دیجیتال در فولاد

رئیس هیات عامل ایمیدرو با اشاره به برنامه افتتاح مرکز نوآوری در بخش معدن و صنایع معدنی گفت: در این مرکز، شرکت‌های دانش‌بنیان حضور پیدا می‌کنند و با بخش معدن و صنایع معدنی به تبادل نیازها و ارائه خدمات می‌پردازند.

وی یادآور شد: مرکز تحول دیجیتال در فولاد نیز با همکاری شرکت فولاد مبارکه اخیرا در دانشگاه تهران کلنگ زنی شد.

وی ادامه داد: ایمیدرو پارسال جشنواره اینوماین را برگزار کرد که در آن ۳۳۰ شرکت دانش‌بنیان حضور یافتند و ۱۲۳ ایده ارائه شد و از این تعداد، ۱۴ ایده برای اجرا توسط شرکت‌های بزرگ انتخاب شدند.

نیازمحور شدن تحقیقات در ایمیدرو

غریب پور با بیان اینکه ایمیدرو تحقیقات را مسئله محور و نیاز محور کرده است، گفت: برای هر تحقیق یک مسئله و نیاز مطرح و برای رفع آن اقدام می‌شود.

وی افزود: ظرفیت و توان در مجموعه علمی و صنعتی کشور وجود دارد و نمونه‌های ساخته شده، حاکی از این است که متخصصان، فعالان دانشگاهی و پژوهشگران در کنار صنعت بوده و پیشتاز هستند و این اقدامات، کشور را سربلند می‌کند.

اجرای پروژه با جهاد دانشگاهی و دانشگاه‌ها

رئیس هیات عامل ایمیدرو گفت: اکنون با جهاد دانشگاهی ۶ پروژه و با دانشگاه‌ها حدود ۳۰ پروژه تحقیقاتی -که بیشتر ساخت محصول هستند- در حال اجرا داریم.

وی افزود: سال گذشته، بودجه بخش پژوهش را ۵۰ درصد و بخش آموزش را ۱۰۰ درصد افزایش دادیم.

در گفت‌وگوی صمت با عضو هیات عامل و قائم مقام ایمیدرو مطرح شد

پشتیبانی از صادرات سنگ‌های تزئینی

منیر حضوری
editor@smtnews.ir

عکس: آیدا فریدی

به باور کارشناسان درحال‌حاضر تولیدات سنگ‌های تزئینی ایران تنها به کشورهای همسایه صادر می‌شود، درحالی که این توانمندی وجود دارد تا با امکاناتی که در خارج از کشور داریم، صادرات این بخش را رونق بیشتری دهیم. بر اساس آمارها کشورمان سالانه از توان صادرات یک میلیارد دلار سنگ تزئینی برخوردار است اما به‌طور متوسط آمار صادرات تنها حدود ۳۵۰ میلیون دلار است.

چندی پیش خداداد غریب‌پور در جلسه بررسی و رفع موانع صادراتی سنگ های تزئینی در جمع نمایندگان اتاق بازرگانی اصفهان مطرح کرد که قرار است ایمیدرو برای صادرات سنگ‌های تزئینی ایران نقش تسهیل‌گری و پشتیبانی ایفا کند؛ این سازمان برای رفع موانع تولید و صادرات این صنعت با نهادهایی همچون بانک مرکزی و وزارت صنعت، معدن و تجارت دست به رایزنی زده است. در این جلسه مطرح شد که به‌زودی کنسرسیومی از بخش خصوصی در استان اصفهان برای تولید و توسعه صادرات سنگ‌های تزئینی کشور ایجاد تا از عملکرد جزیره‌ای در این حوزه کاسته شود. گفتنی است اصفهان به عنوان یکی از استان‌های برتر در زمینه معادن و کارخانه‌های فرآوری سنگ‌های تزئینی در کشور شناخته می‌شود. این استان به‌دلیل اینکه تولید ۳۰ درصد سنگ‌های تزئینی کشور را برعهده دارد از طرف ایمیدرو به عنوان پایلوت توسعه و رونق تولید و صادرات این صنعت انتخاب شده است. این استان باتوجه به سوابق و جایگاهی که در تولید سنگ دارد، محل مناسبی برای فعالیت کنسرسیوم صادراتی بخش خصوصی خواهد بود.

روزنامه صمت درباره راه‌های بهینه‌سازی صنعت سنگ تزئینی کشور، اهمیت و اهداف تشکیل کنسرسیوم سنگ اصفهان، راه اندازی معادن غیرفعال در این حوزه با عباس نعیمی، عضو هیات عامل و قائم مقام ایمیدرو گفت و گو کرده است.

◉ صادرات سنگ‌های تزئینی با همکاری شرکت‌های خارجی برای بهینه‌سازی صنعت سنگ تزئینی کشور چه اقداماتی را باید انجام داد؟

در راستای بهینه سازی، اقدامات متفاوتی در بخش‌های مختلف زنجیره این صنعت امکان پذیر است. در بخش اکتشاف می‌توان به استفاده از روش‌های سیستماتیک حفاری مغزه‌گیری قبل از بازگشایی سینه کار اشاره کرد. در بخش استخراج می‌شود از تجهیزات، ماشین آلات و روش‌های نوین از قبیل سیستم جرثقیل، هاواژ و استفاده از روش‌های زیرزمینی که موجب افزایش میزان و کیفیت کوپ تولیدی می‌شود، استفاده کرد. در بخش فرآوری نیز استفاده از تجهیزات نو با تکنولوژی روز می‌تواند موجب افزایش کیفیت و پلاک دهی بیشتر سنگ شود. فراموش نکنیم که در تمامی بخش‌ها، تربیت نیروی انسانی متخصص از جمله ترتیبت تکنسین مورد نیاز در معادن و کارخانه‌های فرآوری می‌تواند زمینه بهینه سازی تولید شود.

◉ ایمیدرو چه تسهیلاتی برای حضور بخش خصوصی در جهت تولید و توسعه بازار صادراتی سنگ‌های تزئینی در نظر دارد؟

ایمیدرو در مراحل مختلف شامل اکتشاف، استخراج و فرآوری از طریق صندوق بیمه سرمایه گذاری فعالیت های معدنی نسبت به اعطای تسهیلات به بخش خصوصی اقدام کرده است. همچنین این سازمان در راستای تسهیل صادرات سنگ‌های تزئینی در حال فراهم کردن شرایط همکاری شرکت‌های خارجی زیرمجموعه ایمیدرو و کنسرسیوم فعالین این بخش است. بنابراین این سازمان برای بخش خصوصی در توسعه صنعت سنگ های تزئینی نقش تسهیل گری و حمایتی دارد.

◉ کنسرسیوم سنگ اصفهان با چه هدفی قرار است، تشکیل شود و برای آن ایمیدرو چه اقداماتی انجام داده است؟

برای سرعت بخشیدن به اجرای برنامه‌های تولید و صادرات قرار است، کنسرسیوم سنگ‌های تزئینی در استان اصفهان تشکیل شود. اصفهان به عنوان یکی از استان‌های برتر در زمینه معادن و کارخانه‌های فرآوری سنگ‌های تزئینی در کشور مطرح است. در این راستا ایمیدرو در نظر دارد برای زمینه سازی هرچه بیشتر صادرات سنگ‌های تزئینی با همکاری شرکت‌های خارجی زیرمجموعه خود، زمینه تسهیل صادرات را برای فعالین این بخش فراهم کند. بنابراین به عنوان پایلوت جلساتی را در این زمینه با اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی اصفهان تشکیل و مراحل اولیه و مدل اجرای این موضوع مشخص شده است. مراحل امضای تفاهم‌نامه و سپس انعقاد قرارداد فی مابین کنسرسیوم سنگ اصفهان با شرکت های خارجی وابسته به ایمیدرو در حال پیگیری است و تلاش می کنیم که هرچه زودتر وارد فاز عملیاتی شویم.

عباس نعیمی

برای سرعت بخشیدن به اجرای برنامه‌های تولید و صادرات قرار است، کنسرسیوم سنگ‌های تزئینی در استان اصفهان تشکیل شود

برای فعال کردن معادن غیرفعال در بخش سنگ‌های تزئینی اقدامات مختلفی را می‌توان انجام داد که شامل تسهیل در مقررات از جمله استمهال حقوق دولتی، محاسبه حقوق دولتی بر اساس استخراج واقعی معادن سنگ تزئینی و همچنین کاهش عوارض صادرات سنگ‌های تزئینی جهت افزیش توان رقابتی این بخش برای صادرات محصول نسبت به کشورهای رقیب است

◉ برای فعال کردن معادن غیرفعال در بخش سنگ‌های تزئینی چه اقداماتی را می‌توان انجام داد؟

اقدامات مختلفی در این زمینه می‌تواند انجام شود، بخشی از این اقدامات شامل تسهیل در مقررات از جمله استمهال حقوق دولتی، محاسبه حقوق دولتی بر اساس استخراج واقعی معادن سنگ تزئینی و همچنین کاهش عوارض صادرات سنگ‌های تزئینی جهت افزیش توان رقابتی این بخش برای صادرات محصول نسبت به کشور های رقیب است. این موضوع در حال پیگیری از سوی طرح احیاء و فعال سازی معادن کوچک مقیاس است. براساس آمارها اکنون بیش از ۹۰۰ معدن غیرفعال در حوزه سنگ‌های تزئینی وجود دارد که نیاز به احیا و فعال‌سازی دارد. ایمیدرو تسهیل برای تولید و صادرات این نوع معادن را در راستای طرح فعال‌سازی معادن کوچک انجام می‌دهد. قرار است برخی از غرفه‌های میدان نقش جهان اصفهان هم برای ارائه تولیدات کیفی صنعت سنگ در نظر گرفته شود. همچنین فراهم کردن زمینه برند سازی و معرفی هرچه بیشتر تولیدات سنگ‌های تزئینی در کشورهای خارجی به‌عنوان یکی دیگر از فعالیت‌های در دست اقدام جهت بازاریابی، صادرات و در نتیجه فعال سازی معادن سنگ تزئینی است.

راهی جز اجماع در زنجیره فولاد نداریم

نایب رئیس کمیسیون معادن و صنایع‌معدنی اتاق ایران گفت: هنوز هم معتقدم فعالان زنجیره فولاد کشور با تعهد به دستیابی به یک توافق برد-برد، می‌توانند بدون حضور دولت به جمع‌بندی و تفاهم برسند. امیدوارم همه ما این فرصت را مغتنم شمرده و در بلندمدت به سمت آزادسازی و بهره‌مندی از نظام بازار رقابتی پیش برویم.

تضاد منافع، طبیعی است

به‌گزارش اقتصاد آنلاین، سجاد غرقی اظهارکرد: تضاد منافع در هر کسب‌وکاری وجود دارد و طبیعی است هر سمت یک توافق تجاری می‌کوشد سود خود را حداکثر کرده و بیشترین منافع را برای خود به‌دست آورد. در چنین شرایطی، دستیابی به توافقی که همه بازیگران را خشنود و منتفع کند، در ظاهر بعید به نظر می‌رسد، اما معتقدین به اقتصاد رقابتی با استفاده از مکانیسم‌های مختلف ازجمله منطق عرضه و تقاضای بازار، دریافته‌اند که می‌توان به تعادلی بهینه و پایدار رسید.

وی افزود: زنجیره آهن و فولاد ایران نیز از این قاعده مستثنا نیست. در یک سو، معادن به‌عنوان صنایع بالادستی و تامین‌کننده مواد اولیه قرار دارند و در سوی دیگر، تولیدکنندگان بزرگ فولاد کشور نشسته‌اند. در حالی که توسعه هر دو گروه به یکدیگر وابسته است، اما تغییر در نرخ مواد اولیه با اثرات چند هزار میلیاردی که به‌جا می‌گذارد، عامل بزرگ اختلاف این دو شریک تجاری زنجیره است.

بهرام سبحانی، رئیس انجمن تولیدکنندگان فولاد کشور معتقد است که «دسترسی به سنگ آهن ارزان، یکی از سه مزیت نسبی اصلی صنعت فولاد کشور است» و نزدیک شدن قیمت نهاده‌های سنگ آهن به نسبت‌های جهانی موجب کاهش سودآوری و غیراقتصادی شدن تولید فولاد کشور می‌شود. از سویی کرمی شاهرخی، رئیس هیات‌مدیره گل‌گهر اعلام کرده که «سنگ آهن داخلی ۴۵ درصد ارزان‌تر از قیمت جهانی به فروش می‌رسد» که این امر موجب عدم‌النفع زیادی برای معادن بزرگ و زیان و تعطیلی معادن کوچک شده است.

در مقابل این نظر، نایب رئیس کمیسیون معادن و صنایع‌معدنی اتاق ایران گفت: وقتی وزارت صنعت،معدن و تجارت، تعیین نرخ سنگ آهن دانه‌بندی شده، گندله و کنسانتره را به فعالان زنجیره واگذار کرده، شاهد ده‌ها جلسه، ساعت‌ها بحث کارشناسی و تجاری و چالش‌های بزرگ برای رسیدن به توافقی برد-برد هستیم. به نظر می‌رسد در نهایت ۴ مکانیسم برای دستیابی به اجماع وجود دارد که هرکدام ممکن است اشکالات و ناکارآمدی‌هایی داشته باشد.

غرقی ادامه داد: نخستین مکانیسم برای دستیابی به اجماع، الزامات دستوری حاکمیتی است. روشی که در چند سال گذشته برای تعیین نرخ سنگ آهن در پیش گرفته شده، دخالت دولت و تعیین دستوری نرخ این مواد است.

این روش ناکارآمدترین انتخاب ممکن به‌شمار می‌رود. دولت‌ها انگیزه‌های یکسانی با دو طرف توافق نداشته و الزاما به‌دنبال راهکار بهینه اقتصادی نیستند. علاوه‌براین، تصمیم‌گیر ممکن است تحت فشار سیاسی، رسانه‌ای خارج از اقتصاد زنجیره، متمایل به یک سمت ماجرا شده و تصمیم بهینه‌ای را از نظر اقتصادی اتخاذ نکند. با این حال، این روش انتخاب بسیاری از دولت‌هایی است که هنوز در مرحله‌گذار به اقتصاد رقابتی و آزادسازی قرار دارند، چراکه اولا به نظرشان آسان‌ترین و سریع‌ترین راه دستیابی به یک توافق است و دوما، دولت را در جایگاه «پدر» و «نهاد قدرتمند» قرار می‌دهد. در چنین شرایط غیرکارآیی، نظر طرفی به کرسی خواهد نشست که ضریب نفوذ بیشتری در نهادهای حاکمیتی داشته و از قدرت لابی گسترده‌تری برخوردار است.

وی اشاره کرد: دومین مکانیسم، مذاکرات مرضی‌الطرفینی و ریش‌سفیدی است. روش دوم بهره‌مندی از نظر و همراهی یک نهاد بی‌طرف با انگیزه‌ها، باورها و فهم مشترک با دو طرف توافق است. برای مثال، در بسیاری از مسائل مشابه، اتاق بازرگانی ایران با دعوت از طرفین، تلاش می‌کند راه را برای دستیابی به یک توافق مرضی‌الطرفین هموار کند. با این حال، اگر ریش‌سفید برش و توان لازم را برای به نتیجه رساندن موضوع نداشته باشد، در عمل این روش نیز ناکارآمد خواهد بود.

علاوه بر این، ممکن است یکی از طرفین دعوا به‌دلیل منافع تجاری مشترک، انتظار داشته باشد که ریش‌سفید به طرفداری از او بپردازد. نمونه بارز آن، انتظار رئیس‌جمهوری امریکا از سازمان بهداشت جهانی و سازمان ملل در پیگیری منافع ایالات متحده است؛ با این توجیه که حق عضویت بالاتری نسبت به سایر کشورها می‌پردازد!

نایب رئیس کمیسیون معادن و صنایع‌معدنی اتاق بازرگانی ایران یادآور شد: سومین مکانیسم را مذاکرات دو طرفه می‌گویند.

توسعه نظریه‌بازی‌ها، اقتصاددانان زیادی را به جایزه نوبل رسانده است. نظریه‌ای خلاقانه که در علوم مختلف کاربردهای فراوانی داشته و ازجمله در علم اقتصاد می‌کوشد وضعیت دو رقیب را به‌نوعی تنظیم کرده که هر دو به منافع بلندمدت پایدار دست یافته و به نقطه‌ای برسند که هیچ‌کدام انگیزه‌ای برای تغییر شرایط موجود نداشته باشند. در زنجیره فولاد نیز از آنجا که در یک بازی با جمع صفر قرار نداریم و رشد هر کدام از طرف‌ها می‌تواند به کاهش یا تعدیل سودآوری دیگری بینجامد، دستیابی به چنین تعادل پایداری، دور از ذهن نیست.

به این حال، انتخاب این دو روش با دو چالش مواجه است. نخست آنکه نیاز به اراده واقعی طرفین برای دستیابی به یک توافق جامع، کار زیاد و دید بلندمدت دارد. دومین چالش این است که اگر به‌دلیل نوآوری، افزایش بهره‌وری یا حوادث غیرمترقبه، عرضه و تقاضای بازار با تغییر همراه بود، دوباره فرآیند مذاکره باید تکرار شده و در نتیجه انطباق شرایط با واقعیت بازار، با سرعت و انعطاف لازم روی نمی‌دهد.

سجاد غرقی اضافه کرد: نظام عرضه و تقاضای بازار، چهارمین مکانیسم محسوب می‌شود. تاکنون علم اقتصاد پاسخی کارآتر برای حل و کشف نقطه تعادل و قیمت بهینه مورد توافق همگان از نظام بازار نیافته است. تنها در چنین شرایطی است که همه بازیگران، در تعیین قیمت نقش خود را (هرچند کوچک) بازی کرده و در نتیجه می‌توان به تعادلی مورد رضایت ذی‌نفعان دست یافت. علاوه‌براین، بازار از انعطاف بالایی برای تغییر در قبال واقعیات تولید و تجارت برخوردار است.

فرصتی برای اجماع در زنجیره فولاد

نایب رئیس کمیسیون معادن و صنایع‌معدنی اتاق بازرگانی ایران تاکید کرد: پس از دو دهه دخالت دولت در تعیین دستوری نرخ سنگ آهن، که منجر به کاهش ۸۴ درصدی سرمایه‌گذاری در سال ۹۷ در معادن فعال کشور و تعطیلی بسیاری از معادن کوچک خصوصی شده، با تغییرات مدیریتی انجام‌شده در وزارت صنعت، معدن و تجارت تعیین نرخ به اجماع بخش‌خصوصی واگذار شده است.

طبیعتا در صورتی که دو طرف تعهد و بلوغ لازم را برای دستیابی به یک توافق بهینه داشته باشند، این فرصتی مهم در زنجیره آهن و فولاد کشور برای اصلاح ناکارآمدی‌ها و دستیابی به توسعه‌ای پایدار برای همه ارکان زنجیره است.

سجاد غرقی خاطرنشان کرد: امروز در دقیقه ۹۰ تصمیم‌گیری برای دستیابی به یک توافق دو طرفه قرار داریم. هر لحظه ممکن است داور در سوت پایان وقت بدمد و خود نتیجه بازی را تعیین کند. فعالان زنجیره فولاد کشور با تعهد به دستیابی به یک توافق برد-برد، می‌توانند بدون حضور دولت به جمع‌بندی و تفاهم برسند. امیدوارم همه ما این فرصت را مغتنم شمرده و در بلندمدت نیز به سمت آزادسازی و بهره‌مندی از نظام بازار رقابتی پیش برویم.

نایب رئیس کمیسیون معادن و صنایع‌معدنی اتاق ایران گفت: هنوز هم معتقدم فعالان زنجیره فولاد کشور با تعهد به دستیابی به یک توافق برد-برد، می‌توانند بدون حضور دولت به جمع‌بندی و تفاهم برسند. امیدوارم همه ما این فرصت را مغتنم شمرده و در بلندمدت به سمت آزادسازی و بهره‌مندی از نظام بازار رقابتی پیش برویم.

جزییات ۲۷ میلیارد دلار ارز صادراتی اعلام شد

معرفی ۲۵۰ صادرکننده متخلف به نهادهای قضایی

سقف صادرات بار اول کارت‌های بازرگانی ۵۰۰ هزار دلار شد

عکس: صمت

از ۲۷ میلیارد دلار ارز صادراتی بازگشت داده نشده؛ حدود ۲۵ میلیارد دلار مربوط به سال‌های پیش و بیش از دو میلیارد دلار مربوط به سه ماه نخست امسال و بیشتر آن مربوط به بخش خصوصی است

گروه تجارت
editor@smtnews.ir

بازگشت ارز صادراتی به اقتصاد در شرایطی که نرخ دلار همچنان در کانال ۲۰ هزار تومان جا خوش کرده هر روز وارد فاز جدی تر می شود. چنانچه اولتیماتوم های دولت برای بازگرداندن ارز صادراتی یکی پس از دیگری عملیاتی شده و در نخستین اقدام پس از آنکه سازمان توسعه تجارت ایران شرایط تعلیق کارت بازرگانی در صورت عدم ایفای تعهد ارزی را اعلام کرد؛ سقف صادرات بار اول کارت‌های بازرگانی ۵۰۰ هزار دلار تعیین شد.

به گزارش صمت رییس جمهور نیز در جلسه هیات دولت خطاب به صادرکنندگان گفت: ارز به دولت تعلق داشته و باید صادرکنندگان ارز حاصل از صادرات خود را سرموقع بازگرداند. روحانی با اشاره به اینکه اگر ارز حاصل از صادرات به موقع به چرخه اقتصاد کشور بازگردد شاهد افزایش نرخ ارز نخواهیم بود تاکیدکرد: دولت اجازه نمی‌دهد عده‌ای بخواهند از شرایط به وجود آمده سوءاستفاده کنند و در صورت بروز چنین عملکردی بانک مرکزی و قوه قضاییه وارد عمل خواهد شد.

بانک مرکزی هم پس از دستور رییس جمهور برای انتشار نام صادرکنندگان متخلف ، تا پایان تیر به صادرکنندگان فرصت دارد تا ارز ناشی از صادرات را به چرخه اقتصاد کشور بازگردانند. با نزدیک شدن به این مهلت، فشارها به صادرکنندگان متخلف در حال افزایش است و در این راستا، ۲۵۰ صادرکننده متخلف نیز به نهادهای ذیربط اعلام شده است. براساس اخبار اعلام شده مجموع ارزی که صادرکنندگان هنوز بازنگردانده اند به بیش از ۲۷ میلیارد دلار می‌رسد که در صورت ورود بخشی از این مبلغ، بازار ارز اشباع شده و بساط دلالان و سفته‌بازان جمع می‌شود.

■ جزییات ۲۷ میلیارد دلار ارز صادراتی

مدیر اداره صادرات بانک مرکزی با تشریح جزییات ۲۷.۵ میلیون دلار ارزی که توسط صادرکنندگان باید بازگشت داده شود، گفت: این رقم می‌تواند کل مصارف ارزی یک سال کشور را تامین کند. از این رقم حدود ۲۵ میلیارد دلار مربوط به سال‌های پیش و بیش از دو میلیارد دلار مربوط به سه ماه نخست امسال و بیشتر آن مربوط به بخش خصوصی است.

بر این اساس، از ۱۹ هزار و ۱۷۶ صادر کننده، ۱۶ هزار و ۴۳۵ نفر که حدود ۸۶ درصد این بخش را تشکیل می‌دهند با تعهد صادراتی حدود ۲۷ و نیم میلیارد یورو فقط ۵.۷ میلیارد یورو به چرخه اقتصادی کشور باز گردانده اند.

صمد کریمی می‌گوید: کسانی که ارز حاصل از صادرات را کامل به روش‌های مصوب هیات وزیران بازگردانده اند ۱۴ درصد صادرکنندگان از جمله پتروشیمی ها، فولادی‌ها و ایمیدرویی‌ها هستند که تا پایان سال ۹۷، ۲۸ و نیم میلیارد یورو را به چرخه اقتصادی باز گردانده اند.

کریمی گفت: حدود ۶.۸ میلیارد یورویی که به کشور بازنگشته مربوط به ۲۵۰ صادر کننده از ۱۶ هزار و ۴۳۵ صادر کننده‌ای است که ارز خود را به کشور باز نگردانده اند.مدیر اداره صادرات بانک مرکزی گفت: ۲۲ میلیارد یورویی که بازنگشته برای حق العمل کارهایی است که کارت بازرگانی دارند و هر کدام به ۱۰۰ تا ۲۰۰ صادر کننده بزرگ وصل هستند و نمی‌خواهند شناسایی شوند و ارزشان به چرخه اقتصادی باز گردد. کریمی افزود: آن‌ها مشتریان خاص خود را دارند و برای قاچاق کالا، واردات کالاهایی که مشابه آن‌ها در فروشگاه‌ها وجود دارد یا برای خروج سرمایه از این ارز استفاده می‌کنند.

با توجه به اصرار متخلفان ارزی برای خودداری از بازگشت ارز، بانک مرکزی اسامی شماری از این متخلفان را به نهادهای ذیربط برای پیگیری و اعمال فشار معرفی کرده است. مدیر اداره صادرات بانک مرکزی در این باره می گوید: یکسال است اطلاعات ۲۵۰ صادرکننده متخلف را به نهادهای ذیربط داده ایم و بانک مرکزی ماهانه اطلاعات بازگشت ارز یا عکس آن را به سازمان امورمالیاتی، گمرک و اتاق بازرگانی اعلام می‌کند. چندی پیش نیز بانک مرکزی در اطلاعیه ای اعلام کرد در صورت ادامه تخلف، اسامی صادرکنندگان متخلف در رسانه ها اعلام خواهد شد.

■ تعیین سقف صادرات

دولت تصمیم گرفته به منظور اطمینان از بازگشت ارز صادرات کارت‌های بازرگانی تازه صادر شده، سقف ۵۰۰ هزار دلاری را تعیین کند و اگر صادرکننده، رفع تعهد ارزی کرد، دوباره اجازه صادرات داشته باشد.

بر اساس تصمیم جدید دولت، از دو هفته آینده قرار است که سقف ۵۰۰ هزار دلاری برای صادرات آن دسته از کارتهای بازرگانی در نظر گرفته شود که به تازگی از سوی سازمان‌های صنعت، معدن و تجارت و اتاق‌های بازرگانی صادر شده‌اند و اولین باری است که قرار است صادرات انجام دهند.بر این اساس دولت تصمیم گرفته تا به منظور اطمینان از بازگشت ارز حاصل از صادرات، تنها زمانی به این صادرکنندگان اجازه صادرات مجدد دهد که تعهد ارزی ۵۰۰ هزار دلار اولیه خود را ایفا کرده باشند.

■ محدود کردن صادرکنندگان نوپا

رئیس اتاق بازرگانی ایران و چین معتقد است که این تصمیم دولت هیچ مبنای قانونی ندارد ودولت نمی‌تواند محدودیت کلی برای صادرکنندگان تعیین کند. دولت در شرایط اضطرار دست به چنین تصمیماتی برای واردکنندگان و صادرکنندگان زده است.

مجیدرضا حریری در گفت‌وگو با ایلنا گفت: این تصمیم دولت هیچ مبنای قانونی ندارد و دولت نمی‌تواند محدودیت کلی برای صادرکنندگان تعیین کند. دولت در شرایط اضطرار دست به چنین تصمیماتی برای واردکنندگان و صادرکنندگان زده است.

او ادامه داد: بعید است که این نوع تصمیمات در شرایط اضطرار نیز کمک خاصی به دولت کند. معلوم است صادرکنندگانی که به تعهدات ارزی پایبند نبودند، چه کسانی هستند. آنها با هویت و شماره ملی اقدام به صادرات می‌کنند و دولت می‌داند که این افراد چه کسانی هستند.

حریری با بیان اینکه اگر فردی در سال اول صادرات ارز را برنگرداند، تخلف است و باید با آن طبق قانون برخورد شود، گفت: اینکه بانک مرکزی اعلام کرده که لیست اسامی صادرکنندگان متخلف را منتشر می‌کند، خوب است اما کافی نیست. باید با این افراد مطابق قوانین و مقررات برخورد شود. علاوه بر این باید برای آنها محدودیت‌هایی اعلام شود.

وی با اشاره به اینکه بیشترین صادرات غیرنفتی در کشور توسط شرکت‌های بزرگ حاکمیتی انجام می‌شود، گفت: صادرات غیر نفتی شامل صادرات گاز، میعانات نفتی و پتروشیمی، معادن، فولادی و... می‌شود که حدود ۷۰ تا ۸۵ درصد صادرات کشور را تشکیل می‌دهد. مقدار زیادی از ارزی که به کشور بازگردانده نشده، توسط همین‌ها بوده است. خیلی از این شرکت‌های بزرگ حاکمیتی در مالکیت نهادها، سازمان‌ها یا دولت هستند.

او ادمه داد: درحالی‌که ما در حدود ۵۰ تا ۶۰ صادرکننده بزرگ در بخش خصوصی داریم که بسیار کمتر از بخش دولتی است. اخیراً دولت خبر داده که بین ۱۰۰ تا ۲۰۰ صادرکننده بزرگ از بازگرداندن ۲۲ میلیارد دلار ارز صادراتی به کشور خودداری کرده‌اند.

رئیس اتاق بازرگانی ایران و چین گفت: خیلی از همین صادرکنندگان بزرگی که ارز را برنگردانده‌اند، کسانی هستند که چند ده تا چند صد میلیون دلار ارز ۴ هزار و ۲۰۰ تومانی گرفته بودند. بانک مرکزی باید با این افراد برخورد کند. بالاخره دولت اطلاعات کامل و جامع صادرکنندگان را دارد و باید طبق قانون رفتار کند.

■ اخطار رئیس‌جمهوری بجاست

رئیس کنفدراسیون صادرات ایران نیز در این‌باره گفت: یک‌سری از صادرکنندگان بزرگ کالا، ارز حاصل از صادرات را بازنگردانده‌اند و یا ارز ارزان قیمت گرفتند و کالا وارد نکردند. محمد لاهوتی، درباره تصمیمات دولتی در برخورد با صادرکنندگان متخلف گفت: در ۲۲ فروردین سال ۹۷، تصمیمات جدید ارزی اتخاذ شد و شورای اقتصادی سران با اختیاراتی که از رهبری گرفتند، سیاست‌گذاری‌های جدید ارزی انجام دادند. او ادامه داد: در بین این تصمیمات مقرر شد تا با صادرکنندگانی که ارز را برنمی‌گردانند یا واردکنندگانی که ارز دولتی گرفته اما کالا را به کشور وارد نمی‌کنند، برخورد شود. قرار بر این شد که برخورد با متخلفان از طریق در مرحله نخست به‌طور قطع مشوق‌های صادراتی و معافیت‌های مالیاتی و در مرحله بعدی شناسایی و معرفی به دستگاه قضایی با موضوع قاچاق کالا و ارز باشد.

وی با اشاره به اینکه تاکید اخیر رئیس‌جمهوری بر اجرای مصوبات شورای‌عالی اقتصاد بجا بود، گفت: متاسفانه یک سری از صادرکنندگان بزرگ کالا، ارز حاصل از صادرات را بازنگردانده‌اند یا ارزِ ارزان‌قیمت گرفتند و کالا وارد نکردند. در همان دستورالعمل مشخص شده باید با آنها برخورد شود. ما معتقدیم کسانی که ارز را بی‌جهت به کشور بازنگردانده‌اند، باید برخورد شود. ما طرفدار صادرکنندگان خوشنام هستیم و معتقدیم در هر رشته‌ای باید با متخلفان برخورد شود.

صمد کریمی

مجیدرضا حریری

محمد لاهوتی

معاملات را در سامانه تجارت ثبت کنید

رئیس اتحادیه فروشندگان لوازم‌خانگی در نامه‌ای به وزارت صمت، ثبت اطلاعات خرید و فروش لوازم‌خانگی در سامانه جامع تجارت را جهت کنترل بازار لوازم خانگی ضروری اعلام کرد.

اخیراً گرانی افسارگسیخته انواع لوازم‌خانگی هم در بازار و هم در فروشگاه‌های اینترنتی، مشکلات زیادی را برای مصرف‌کنندگان نهایی به وجود آورده است؛ افزایش روزافزون قیمت لوازم‌خانگی تا جایی پیش رفت که در برخی از فروشگاه‌های اینترنتی قیمت یخچال به ۲۵۰ میلیون تومان نیز رسید.

این مسأله موجب شد تا رئیس‌جمهور نیز به ماجرای گرانی لوازم‌خانگی ورود کرده و برای مدیریت بازار به وزارت صمت دستور دهد؛ در همین راستا اخیراً مسئولان این وزارتخانه به همراه چند تن از اعضای اتحادیه لوازم‌خانگی با حضور در بازار فروش این کالا، از نزدیک در جریان مشکلات تأمین بازار، فروشندگان و مردم قرار گرفتند.

پس از این بازدید، مرتضی میری، رئیس اتحادیه فروشندگان لوازم‌خانگی طی نامه‌ای به کلامی، معاونت بازرگانی وزارت صنعت،معدن و تجارت و دبیر کارگروه ستاد تنظیم بازار، خواستار «ثبت اطلاعات خرید و فروش لوازم‌خانگی» در سامانه جامع تجارت شد و از اعلام آمادگی این اتحادیه برای اجرای این امر با کمک تولیدکنندگان، واردکنندگان و نظارت وزارت صمت خبر داد.

همچنین درج شناسه کالا بر روی بخش اعظمی از لوازم‌خانگی تولید داخل، از محورهای نامه رئیس اتحادیه فروشندگان لوازم‌خانگی به دبیر ستاد تنظیم بازار بود؛ علاوه بر این، میری در این نامه، «مدیریت زنجیره تأمین کالای لوازم خانگی» از طریق ثبت اطلاعات در سامانه جامع تجارت که پیشنهاد وزارت صمت بوده را گامی مثبت در جهت شفافیت این بازار عنوان کرده است؛ «نارضایتی کسبه از عدم تأمین به موقع کالای لوازم‌خانگی» نیز از دیگر محورهای مهم نامه مرتضی میری به دبیر ستاد تنظیم بازار بود.

چرا طرح شناسه کالا اجرایی نشد؟

در راستای شفاف‌سازی زنجیره تأمین و توزیع لوازم خانگی و همچنین شناسایی و جمع‌آوری کالاهای قاچاق و تقلبی از سطح بازار، قرار بر این بود که طرح الزامی شدن درج شناسه کالا و کد رهگیری بر روی محصولات لوازم‌خانگی از شهریور ماه ۹۸ آغاز شود و طبق اظهارات مسئولان ستاد مبارزه با قاچاق کالا و ارز، ۱۵ بهمن‌ماه سال گذشته، آخرین فرصت برای درج شناسه کالا برای محصولات تولیدی و وارداتی بوده و پس از این تاریخ، کالای فاقد شناسه در بازار در حکم کالای قاچاق محسوب می‌شود.

این درحالی است که با وجود ضرب‌الاجل‌های متعدد ارائه شده از سوی ستاد مبارزه با قاچاق کالا و ارز، جمع‌آوری لوازم خانگی فاقد شناسه از سطح بازار تاکنون اجرایی نشده و مسئولان ستاد به تازگی از عدم امکان تشخیص میان اقلام مجاز و غیر مجاز به عنوان دلیل عملیاتی نشدن این طرح سخن گفته‌اند؛ در حالی که اگر طرح شناسه کالا مطابق زمان‌بندی ابلاغی اجرایی می‌شد، این تفکیک به راحتی قابل انجام بود.

تجارت مرزی در مسیر بازگشت به پیش از کرونا

در آغازین روزهای تیرماه هیچ یک از مرزهای کشورهای همسایه بسته نیست و فعالیت آنها به روال سابق بازگشته و تحت تاثیر این موضوع تجارت کشور نیز به روزهای اوج خود نزدیک می‌شود.

مرزهای کشور در دوران کرونا روزهای پر فراز و نشیبی را پشت سر گذاشتند که شاید پیش از آن حتی تصور چنین وضعیتی به ذهن فعالان اقتصادی خطور نمی‌کرد و بلاتکلیفی بزرگ‌ترین شاخصه مشترک اکثر مرزهای کشور در بازه زمانی اسفند ماه تا پیش از خردادماه بود.

معطل ماندن کامیون‌ها در مرزها، بلاتکلیفی صادرکنندگان و کاهش تجارت مرزی بخشی از تبعاتی بود که تعطیلی مرزها با خود به همراه آورد. البته که این وضعیت برای تمام مرزها مصداق نداشت چرا که مرزهایی همچون افغانستان تن به تعطیلی نداده و با قوت حتی بیش از گذشته به تجارت خود با ایران ادامه دادند، اما مرزهایی همچون مهران و بازرگان تا روزهای آخر در مقابل بازگشایی مقاومت کردند و در نهایت مرز مهران در ۱۹ خرداد و بازرگان در پانزدهمین روز این ماه بازگشایی شدند.

در این مدت راه‌های جایگزینی برای ادامه روند تجارت بین ایران و کشورهای همسایه در پیش گرفته شد؛ مانند مرز رازی که اقلام به صورت ریلی حمل و نقل شده و بخشی از کاهش تجارت ایران و ترکیه بواسطه این مرز جبران شد. با این حال کاهش آمار تجارت با کشورهایی همچون عراق، نتیجه گریز ناپذیر بسته بودن مرزها به مدت سه ماه بود.

چنانچه پیش از این حمید حسینی ، رییس اتاق مشترک بازرگانی ایران و عراق نیز از کاهش حدود ۴۵۰ میلیون دلاری صادرات در فروردین ماه امسال خبر داده و به ایرنا اعلام کرد: سال گذشته ماهانه حدود ۷۵۰ میلیون دلار و در سال حدود ۹ میلیارد دلار به عراق صادر می‌شد، اما در فروردین ماه امسال رقم صادرات به عراق حدود ۳۰۰ میلیون دلار بوده و عراق که همیشه دومین مقصد صادراتی کشور بود، به رتبه سوم پس از چین و امارات تنزل یافت.

البته حسینی تاکید کرد پس از باز شدن مرزها می‌توانیم کمبود صادرات در این مدت را جبران کنیم. روسای دیگر اتاق‌های مشترک بازرگانی که تجارتشان به دلیل تعطیلی مرز با خلل مواجه شده بود نیز نظر مشابهی داشته و معتقد بودند از یک سو تجارت کل دنیا به دلیل شرایط کنونی تحت الشعاع قرار گرفته و از سوی دیگر این اثرات کوتاه مدت بوده و در بلند مدت می‌توان آن را جبران کرد.

یادداشت

بهبود شاخص‌های عملکردی گمرک

سید روح اله لطیفی
سخنگوی گمرک ایران

گمرک ایران، تبدیل به سازمانی الکترونیکی شده است که با حذف کاغذ از فرآیندهای خود همه رویه‌ها، ازجمله مکاتبات، تشریفات گمرکی، مجوزها، پرداخت‌ها و کنترل‌ها را به صورت الکترونیکی دنبال می‌کند و درحال‌حاضر در صدد اجرای گمرک هوشمند برای حذف مداخلات انسانی و انجام امور محوله قانونی و هدایت ذینفعان و خدمات گیرندگان در مسیر گمرک هوشمند است. علاوه بر این گمرک ایران مجازی‌سازی را در فاز اول با پیاده‌سازی طرح کارشناس مجازی با توجه به سیاست کنترلی هوشمند و نیز توزیع عادلانه فعالیت‌های گمرکی و افزایش سرعت ترخیص کالا در دستور کار خود قرار داده و اقدام به یکسان‌سازی عملیات گمرکی و توزیع اتوماتیک اظهارنامه‌ها در کل کشور کرده است. برای هوشمندسازی فرآیند فوق و بهبود سطح کیفیت رسیدگی به پرونده‌ها و کاهش زمان پاسخگویی کارشناسان مجازی از روش‌های داده کاوی برای ارجاع سند متناسب با تخصص کارشناسان استفاده شده و پیاده‌سازی آن در فاز اول در سامانه صورت گرفته و آماده بهره‌برداری در گمرکات اجرایی است. هوشمندسازی و پارامتریک کردن کامنت‌ها در سامانه جامع گمرکی برای تسریع در فرآیند رفع تعهدات ارزی (بانک مرکزی) پیاده‌سازی شد و در چندین گمرک از جمله گمرکات تهران، بندرامام، زاهدان و... عملیاتی شده است.

بکارگیری کنترل‌های نامحسوس و غیر مزاحم با استفاده از تجهیزات پلمب الکترونیک، ایکس ری، دوربین‌های مداربسته، راهبند و پلاک خوان و انتقال دیتاها به مرکز برای پردازش کالا و کنترل کالا در جاده‌های کشور از طریق پلمب الکترونیکی و آنتن‌های RFID برای تسهیل تشریفات، کنترل و فرآیند گمرکی با اتکا به نیروهای جوان و متعهد و استفاده از توان داخلی از دیگر اقدامات گمرک در زمینه هوشمندسازی است. توسعه دروازه مشترک مجازی برای ایجاد ارتباطات در سطح منطقه‌ای و بین‌المللی و تبادل اطلاعات سیستمی با دستگاه‌های دخیل در فرآیند تجارت و سایر کشورها در راستای پیشگیری و مقابله با قاچاق کالا و بکارگیری هوشمند داده‌های بزرگ از طریق پنجره واحد ملی و بین‌المللی از دیگر اقدامات گمرک است. باوجود محدودیت‌های بین‌المللی مختلف ایجاد شده در طی سال‌های اخیر، اقدامات مؤثری در کشور طی دوره‌های مختلف برای بهبود زیرشاخص مورد بحث صورت پذیرفته است و در بازه زمانی سال ۲۰۰۹ تا ۲۰۱۱ رشدی ۱۱ پله‌ای را در شاخص تجارت فرامرزی را شاهد بودیم. با نگرشی واقع‌بینانه از وضعیت تجارت در سطح بین‌المللی و همچنین بررسی ظرفیت‌های ملی، برنامه‌های هدفمندی تدوین و طی سال‌های بعد اجرایی شد که دستاورد این اقدامات هدفمند در سال ۲۰۱۷ معادل یک پله، سال ۲۰۱۸ معادل چهار پله و در سال ۲۰۱۹ نظاره‌گر رشدی ۴۵ پله‌ای و در سال ۲۰۲۰ بدون تغییر امتیاز و با حفظ شرایط با کاهش ۲ رتبه‌ای در این زیرشاخص مواجه بودیم که بیشترین رشد را در مدت ۱۰ سال گذشته در سال ۲۰۱۹ شاهد بودیم. میزان تغییر زیرشاخص مورد بحث در آخرین گزارش، بیشترین رشد را طی ۱۰ سال گذشته دارا بوده و همچنین متن قابل استناد در گزارش با مضمون «جمهوری اسلامی ایران تجارت را به دلیل تقویت پنجره واحد تجارت فرامرزی ملی قوت بخشیده است.» مبیّن اقدامات مؤثر گمرک جمهوری اسلامی ایران در تسهیل فرآیند تجارت خارجی کشور متناسب با ظرفیت‌ها و منابع تخصیصی است. همچنین بهبود عملکرد گمرک در دو گزارش جهانی دیگر یعنی شاخص عملکردی لجستیک و شاخص رقابت‌پذیری منتشر شده نیز از دیگر نتایج مؤثر و قابل ذکر است. بدین ترتیب شاخص عملکردی لجستیک که توسط بانک جهانی منتشر شده زیر شاخص کارآیی فرآیندهای ترخیص کالا از رتبه ۱۱۰ در سال ۲۰۱۶ به رتبه ۷۱ در سال ۲۰۱۸ ارتقا پیدا کرده که با رشدی معادل ۳۹ پله‌ای همراه بوده است. همچنین در گزارش شاخص رقابت‌پذیری سال ۲۰۱۸ میلادی که توسط مجمع جهانی اقتصاد منتشر شد، گمرک ایران در زیر شاخص ترخیص کالا با ارتقا جایگاه از رتبه ۹۹ در سال ۲۰۱۷ به رتبه ۷۱ در سال ۲۰۱۸ توانست به ۲۸ پله صعود دست یابد که نشانگر نتایج اقدامات مؤثر و مثبت گمرک جمهوری اسلامی ایران در ارتقا و بهبود تجارت بین‌الملل بوده است که با اجرای پروژه‌های هوشمندسازی در گمرک علاوه بر تسهیل تجارت، امکان کنترل و نظارت دقیق‌تر را فراهم می‌کند.

پنجشنبه
۵ تیر ۱۳۹۹- ۳ ذی‌القعده ۱۴۴۱ - ۲۵ ژوئن ۲۰۲۰-شماره ۱۵۴۹-پیاپی ۲۸۶۷

صمت
صنعت معدن تجارت

منشور اخلاق حرفه‌ای روزنامه‌نگاری در روزنامه صمت: www.smtnews.ir/about.html

صاحب امتیاز: موسسه فرهنگی و مطبوعاتی «صمت»
مدیرمسئول: ناصر بزرگمهر
سردبیر: عاطفه خسروی

تلفن: ۸۲۱۹۰-نمابر: ۸۸۷۱۳۷۳۰-پیامک: ۳۰۰۰۸۲۱۹۰-پیامگیر صوتی: ۸۸۱۰۵۳۰۴
سازمان آگهی‌ها: ۳-۸۸۷۲۲۷۳۲-نمابر آگهی‌ها: ۸۸۱۰۳۷۳۰
امور مشترکین: ۸۸۷۲۲۷۳۵ - روابط عمومی: ۸۸۱۰۵۳۰۹
توزیع و سازمان شهرستان‌ها: ۸۸۷۲۴۲۱۱
تهران، خیابان قائم‌مقام‌فراهانی-کوچه آزادگان شماره ۲۶-کدپستی ۱۵۸۶۷۳۳۸۱۱
روابط عمومی: pr@smtnews.ir آگهی: ads@smtnews.ir
امور استان‌ها: ostanha@smtnews.ir
چاپخانه: شرکت چاپ رواق روشن‌مهر

www.smtnews.ir info@smtnews.ir
telegram.me/smtnews instagram.com/smtnewspaper
tozi.smtnews@gmail.com

روزنامه صمت با ۶۳ امتیاز رتبه ۲
در میان روزنامه های تخصصی مقام ۱
در میان روزنامه های اقتصادی مقام ۲

عضو انجمن مدیران روزنامه‌های غیردولتی
عضو انجمن مدیران رسانه
عضو تعاونی مطبوعات

کارتون روز

بدون شرح

طرح: حسین علیزاده

مرگ دماوند نزدیک است؟

رئیس انجمن زمین شناسی ایران با تاکید بر اینکه دماوند توان زلزله‌خیزی بالای ۳ ریشتر ندارد، گفت: همه آتشفشان‌های دنیا معمولا دارای یک مخزن ماگمایی (ماده مذاب) هستند، اگر مخزن موجود در آتشفشان سرد و به اصطلاع بلوری شده باشد، آتشفشان دیگر فعالیت نخواهد داشت، شواهد نشان از آن دارد که دماوند دارای مخزن مگمایی مذاب نیست.

شاید این روزها که در نگرانی حاصل از شیوع ویروس کرونا و حباب بزرگ سکه و ارز به سر می‌بریم، کمتر به موضوع مهم و نگران‌کننده زمین‌لرزه اخیر در منطقه شرق دماوند توجه کرده باشیم.

زمین لرزه‌ای که می‌تواند تبعات و پیامدهای مختلفی به همراه داشته باشد به طوری که بسیاری از کارشناسان معتقد بودند، این زمین‌لرزه به دلیل فعالیت مجدد آتشفشان دماوند بوده است که اگر این امر به وقوع بپیوندد، در کنار مشکلات فراوانی که برای مردم دماوند و استان‌های همجوار این کوه، ایجاد خواهد کرد، تنش‌های محیطی و اجتماعی را نیز به همراه خواهد داشت.

نکته جالب اما سخنان منصور قربانی رئیس انجمن زمین‌شناسی ایران است، وی مدعی شد که که زمین‌لرزه شرق دماوند ربطی به فعالیت آتشفشان دماوند ندارد چرا که نشانه سوت آخر فعالیت این آتشفشان یا سوت مرگ آن به صدار درآمده است.

منصور قربانی در گفت‌وگو با ایسنا، با اشاره به زلزله اخیر منطقه شرق دماوند، اظهار کرد: این زلزله بر اثر گسل فعال مشا رخ داده بود، هیچ ارتباطی به آتشفشان دماوند ندارد و کاملا جدا از آن است.

وی با بیان اینکه آتشفشان دماوند درحال‌حاضر زلزله‌ای ندارد، تصریح کرد: در حقیقت زلزله‌های بیشتر آتشفشان‌های دنیا معمولا زیر ۳ ریشتر هستند و کمتر زلزله بزرگ دارند، دماوند هم در زمان فعالیتش زلزله بزرگ و بالای ۳ ریشتر نداشت چه رسد به امروز که فعالیت آن تقریبا پایان یافته است.

رئیس انجمن زمین شناسی ایران با بیان اینکه دماوند یک آتشفشان تقریبا خاموش است و فعالیت مجدد نخواهد داشت، خاطرنشان کرد: گاز و بخار آبی که از دهانه کوه دماوند خارج می‌شود مربوط به ماگما و مواد مذاب نیست بلکه سنگ‌های داغ موجود در زیر دماوند که روزی مذاب بوده اند، در حقیقت این گازها وبخار آب به رفتار گذشته دماوند ربط پیدا می‌کند.

قربانی به این موضوع اشاره کرد که، مشاهده آب چشمه‌های آب گرم که از پیرامون آن خارج می‌شود نتیجه برخورد آب‌های فرو رو که منشا جوی دارند است، وقتی این آب‌ها به ژرفا می‌روند به سنگ‌های داغ بر می‌خورند و گرم می‌شوند سپس قلیان کرده و به مانند چشمه‌های آب‌گرم، به سطح می‌رسند.

عضو هیات علمی گروه زمین شناسی دانشگاه شهید بهشتی ادامه داد: همه آتشفشان‌های دنیا معمولا دارای یک مخزن ماگمایی (ماده مذاب) هستند، اگر مخزن موجود در آتشفشان سرد و به اصطلاع بلوری شده باشد، آتشفشان دیگر فعالیت نخواهد داشت.

قربانی خاطرنشان کرد: شواهد نشان از آن دارد که دماوند دارای مخزن مگمایی مذاب نیست، اگر آتشفشانی دارای مخزن مذاب باشد، می‌توان گفت که آن آتشفشان دارای فعالیت است اما در مورد دماوند آن مخزن، بلوری و کریستالی شده و همانطور که گفته شد شواهد چند هزار ساله این کوه نیز این امر را نشان داده است.

رئیس انجمن زمین شناسی ایران در ادامه گفت: زمانی که مخزن آتشفشان بلوری شده باشد احتمال فعالیت مجدد آن ناممکن است و در ایران تقریبا احتمال فعالیت همه آتشفشان‌ها حتی تفتان هم وجود ندارد.

قربانی با بیان اینکه عواملی که باعث به وجود آمدن دماوند شده از بین رفته و مخزن مذاب هم بلوری شده است، گفت: سنگ‌های داغ ناشی از فعالیت‌های گذشته دماوند در زیر آن وجود دارد و هم‌اکنون مقدار بخار آب و سولفور و غیره که از دهانه بالای دماوند خارج می‌شود در واقع همان بخار آب و گازهای سولفوری است که بعد از فعالیت آتش فشان رخ می‌دهد. وی افزود: این عوامل به طور معمول نشانه سوت آخر فعالیت یک آتشفشان یا سوت مرگ آن است.

رئیس انجمن زمین شناسی ایران تاکیدکرد: دماوند تمام فعالیت‌های خود را انجام داده و اصولا یک آتشفشان هم مانند دماوند اگر هم فعال باشد نمی‌تواند زلزله‌های بزرگ ایجاد کند و همچنین هیچ فعالیت انسانی نمی‌تواند روی فعال شدن یک آتشفشان نقش داشته باشد.

روی خط خبر

درمان کرونا برای چه کسانی رایگان است؟

وزیر بهداشت درباره هزینه‌های تشخیص و درمان گفت: در مواردی که ما تشخیص دهیم لازم است یک نفر تست کرونا بدهد، هزینه رایگان خواهد بود، اما کسانی که خودشان علاقه دارند تست بدهند طبق تعرفه باید هزینه را بپردازند.

سعید نمکی در جمع خبرنگاران درباره آخرین یافته‌های علمی پیرامون واکسن و درمان بیماری کرونا، گفت: تا امروز هیچ داروی خاصی در دنیا برای کووید ۱۹ کشف نشده است و دنیا به روی واکسن کار می‌کند.

وزیر بهداشت ادامه داد: جمهوری اسلامی ایران هم بر روی واکسن‌های مرتبط با کووید ۱۹ کار گسترده‌ای را شروع کرده است؛ دو تیم بسیار برجسته در شرکت‌های دانش‌بنیان در حال فعالیت هستند که من هم با آنها همکاری دارم، ما راه بسیار خوبی را پیش رفته‌ایم، اما هنوز زود است که برای پرده‌برداری از آن اقدام کنیم. ان‌شاءالله در روزهای آینده خبر خوشی درباره واکسن خواهیم داشت. بنابر اعلام خبرگزاری خانه ملت، وزیر بهداشت درباره هزینه تست کرونا نیز گفت: افراد برای گرفتن تست باید وارد سیستم شبکه ما شوند که در این صورت ما برای تست از کسی پول نمی‌گیریم؛ در واقع آن‌هایی که ما تشخیص می‌دهیم به عنوان گروه هدف، باید تست شوند، اما اگر کسی خودش بخواهد تست شود در آزمایشگاه‌های خصوصی نرخ مصوب دارند که تست در آنجا انجام می‌شود.

انتصاب رئیس کتابخانه، موزه و مرکز اسناد مجلس شورای اسلامی

رئیس مجلس شورای اسلامی در حکمی حجت‌الاسلام والمسلمین «غلامرضا قاسمیان» را به عنوان رئیس کتابخانه، موزه و مرکز اسناد مجلس منصوب کرد. به گزارش خانه ملت، محمدباقر قالیباف در حکمی حجت‌الاسلام والمسلمین غلامرضا قاسمیان را به ریاست کتابخانه، موزه و مرکز اسناد مجلس منصوب کرد و خطاب به وی اظهار کرد: نظر به تعهد دینی و انقلابی و سوابق پژوهشی، قرآنی و حوزوی، جنابعالی را به عنوان "رئیس کتابخانه، موزه و مرکز اسناد" مجلس شورای اسلامی منصوب می‌کنم. رئیس مجلس شورای اسلامی تصریح کرد: انتظار می‌رود با تاکید بر رویکردهای تحول کارآمدسازی، هوشمندسازی و مردمی‌سازی و با بهره‌گیری از دانش‌ها و فناوری‌های جدید نسبت به گردآوری، سازماندهی، پژوهش و اشاعه آثار حقوقی، سیاسی، فرهنگی، اقتصادی و اجتماعی با تاکید بر اسلام‌شناسی و ایران‌شناسی، حفظ و نگهداری میراث ملی و ارائه خدمات به نمایندگان مجلس و سایر مراکز، برنامه‌ریزی و اقدام کنید. قالیباف خاطرنشان کرد: توفیق روزافزون جنابعالی را در انجام این مسئولیت خطیر از خداوند منان مسالت می‌کنم. قاسمیان دانش‌آموخته دانشگاه صنعتی شریف است و پیش از این معاون پیشین پژوهش حوزه‌های علمیه استان تهران، استاد دروس عالی حوزه و دوره‌های دکتری دانشگاه و پژوهشگر در حوزه‌های قرآنی، فقهی، اصولی بوده است. وی همچنین مؤسس طرح حوزوی و تحولی «مدارس علمیه مشکات» نیز بوده و سابقه بیش از ۳۰ سال کار جهادی در عرصه محرومیت‌زدایی و تأسیس قرارگاه جهادی امام رضا(ع) را در کارنامه خود دارد.

ازسرگیری پرواز تهران-استانبول با ایرلاین‌های ایرانی

دبیر انجمن شرکت‌های هواپیمایی از آغاز فروش بلیت پروازهای مستقیم تهران-استانبول با ایرلاین‌های داخلی برای تاریخ شنبه ۱۱ مرداد به بعد خبر داد. به گزارش مهر، پس از آنکه محمد جواد ظریف و داوود چاووش اوغلو وزرای خارجه ایران و ترکیه در نشست خبری سفر ۲۶ خرداد ماه امسال ظریف به آنکارا، از آغاز پروازهای مستقیم تهران-استانبول در ۱۱ مرداد خبر داده بود، یک ایرلاین داخلی فروش بلیت پروازهای روزانه از تاریخ شنبه ۱۱ مرداد به بعد را آغاز کرده است. این در حالی است که ایرلاین ملی ترکیه (ترکیش ایر) نیز فروش بلیت پروازهای مستقیم تهران-استانبول از ۵ شنبه ۲۶ تیرماه را کلید زده است. در حال حاضر هواپیمایی قطر پرواز تهران-دوحه-استانبول را انجام می‌دهد که نرخ آن بین ۶ تا ۱۵ میلیون تومان در نوسان است؛ این در حالی است که ترکیش ایر نرخ پرواز مستقیم تهران-استانبول را از ۲ میلیون و ۵۰۰ هزار تومان تا ۳ میلیون و ۸۵۰ هزار تومان از ۲۶ تیر به بعد به مسافران استانبول عرضه می‌کند. همچنین یک ایرلاین ایرانی نیز پیش‌فروش بلیت پروازهای تهران-استانبول را با نرخ یک و نیم میلیون تا ۱ میلیون و ۹۰۰ هزار تومان آغاز کرده است. پیش از این اعلام شده بوده ۳۱ خرداد ماه و آغاز تیرماه، پروازهای مستقیم تهران-استانبول از سر گرفته می‌شود که با سفر ظریف به آنکارا، تاریخ ازسرگیری پروازها به ۱۱ مرداد موکول شد. مقصود اسعدی سامانی دبیر انجمن شرکت‌های هواپیمایی نیز در گفت‌وگو با خبرنگار مهر، از آغاز پروازهای مستقیم تهران-استانبول با ایرلاین‌های ایرانی از ۱۱ مرداد خبر داد. وی افزود: ترک‌ها اعلام کرده‌اند که فرودگاه‌های این کشور از ۱۱ مرداد برای ورود هواپیماهای ایرانی آمادگی داشته و پذیرای آنها خواهند بود.

فرصت‌سازی اینترنت برای کتابخانه‌های دیجیتال

به گفته رئیس کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران، شانس موفقیت کتابخانه‌ها در ارائه سرویس مجازی و دیجیتالی به مشتریان بسیار زیاد است و باید به این مورد جدی‌تر توجه شود. این موقعیت، فرصتی است تا کتابخانه‌ها، کتاب‌های مورد نیاز افراد را با امکاناتی که در فضای مجازی وجود دارد، در اختیار اعضا بگذارند. کرونا باعث تعطیل شدن اماکن فرهنگی شد و کتابخانه‌ها نیز از این روند مستثنا نبودند. در این میان، برخی از کتابخانه‌ها به روش‌هایی اقدام به ادامه خدمت‌رسانی به اعضایشان کردند زیرا پایان تهدید کرونا و زمان پیدا شدن واکسن این بیماری هنوز ناشناخته است و به نظر می‌رسد مدت‌زمانی طولانی باید بتوان با وجود خطر ابتلا به بیماری، به فعالیت‌های پژوهشی و تحصیلی ادامه داد. براساس گزارش اداره کل اطلاع‌رسانی سازمان اسناد و کتابخانه ملی ایران، از اول تیرماه امسال، تالارهای تخصصی و عمومی کتابخانه ملی برای همه اعضای کتابخانه ملی (عادی و پژوهشی) قابل استفاده است. با توجه به الزامات بهداشتی ابلاغ شده از طرف ستاد مبارزه با کرونا، ظرفیت استفاده از کتابخانه ملی به نصف کاهش یافته و بنابراین روزانه ۵۵۰ نفر امکان استفاده از تالارهای کتابخانه ملی را خواهند داشت و در صورت تکمیل ظرفیت، امکان ورود دیگر اعضا به کتابخانه ملی وجود ندارد. کتابخانه‌های عمومی سراسر کشور، دیگر نهاد فعال در این بخش هستند که در مرحله نخست بازگشایی و بر اساس بخشنامه کتابخانه‌های عمومی سراسر کشور بعد از حدود سه ماه تعطیلی اضطراری با رعایت ضوابط و دستورالعمل‌های بهداشتی، از ۲۹ اردیبهشت آغاز به کار کردند. در مرحله دوم کتابداران در بخشنامه دیگری به آماده‌سازی بخش‌های مختلف و ایجاد تغییرات مورد نظر برای بازگشایی برای حضور اعضا پرداختند. در سومین مرحله بازگشایی، کتابخانه‌های عمومی از ابتدای تیر بازگشایی شدند. طبق گزارش پایگاه اطلاع‌رسانی نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور، با تأکید بر استفاده از ماسک، رعایت فاصله‌گذاری اجتماعی و اجرای دستورالعمل‌های بهداشتی ستاد ملی کرونا، فضاها و بخش‌های مختلف کتابخانه تغییر خواهد کرد؛ بخش مخزن کتابخانه به‌صورت بسته اداره خواهد شد و سالن‌های مطالعه در کتابخانه‌های عمومی با رعایت فاصله‌گذاری اجتماعی و تغییر در چیدمان میز و صندلی‌های مطالعه، فعال خواهند بود. استفاده اعضا از سالن‌های مطالعه با رعایت نوبت امکان‌پذیر است و اجرای برنامه‌های فرهنگی به شکل حضوری (جمع‌خوانی، نقد کتاب، کتاب‌خوان و...) تا اطلاع ثانوی ممنوع خواهد بود و این نوع برنامه‌های ترویجی و فرهنگی در فضای مجازی اجرا خواهد شد. حضور اعضای کودک در این مرحله امکان‌پذیر نیست، اما والدین می‌توانند کتاب‌های موردنیاز فرزندان خود را امانت بگیرند و بخش نابینایان و ناشنوایان نیز همچنان تعطیل خواهد بود.

دانستنی‌ها

دزدی اثر هنری

موارد زیادی برای دزدی وجود دارد، اما یکی از سخت‌ترین آنها دزدی آثار مهم هنری در معتبرترین موزه‌های جهان است! حتی تصور دستبرد زدن به موزه‌های بزرگ جهان با آن حجم سیستم‌های امنیتی تقریبا غیرممکن به‌نظر می‌رسد؛ اما سال‌هاست که برخی از نقاشی‌های معروف جهان که اتفاقا تحت حفاظت‌های شدید هم قرار دارند، از روی دیوار موزه‌ها برداشته و دچار سرنوشت‌های عجیب و غریب می‌شوند.

آثار هنری برخلاف بسیاری دیگر از اشیای گران‌بها در معرض دید عموم قرار داده می‌شوند تا هم روایتگر بی‌کلام تاریخ باشند و هم زیبایی‌شان را به نمایش بگذارند؛ اما همه این آثار آنقدر خوش‌شانس نیستند که برای همیشه روی دیوار شیک‌ترین موزه‌های جهان جا خوش و خودنمایی کنند؛ به هر حال تعداد آثار ارزشمندی که چشم سارقان را گرفته و در مدت چند دقیقه محو و دچار سرنوشت‌های نامعلوم شدند، کم نبوده است.در این گزارش نیز به برخی از قربانی‌های سرقت‌های بزرگ هنری می‌پردازیم.

ون‌گوگ؛ نقاش دزدپسند!

یکی از آخرین نمونه‌های سرقت‌های هنری بزرگ، ناپدید شدن اثری از ونسان ون‌گوگ است. چندی پیش اثری از این نقاش نامدار هلندی به ارزش ۵ میلیون پوند از یکی از موزه‌های هلند که به دلیل شیوع ویروس «کرونا» تعطیل شده بود، به سرقت رفت.

گویا سارقان پس از شکستن درب شیشه‌ای ورودی موزه «سینگر لارن»، نقاشی منظره ون‌گوگ را با خودشان بردند و به نظر هم می‌رسد که هیچ اثر دیگری به سرقت نرفته باشد. البته آژیر سرقت موزه به محض ورود سارقان به صدا درآمده، اما آنها موفق شدند پیش از رسیدن پلیس محل را ترک کنند.

پیشتر نیز یکی دیگر از آثار ون‌گوگ چشم سارقان را گرفته بود. به عنوان یکی دیگر از نمونه‌ها می‌توان به سرقت دو اثر از این نابغه هلندی از موزه «ون‌گوگ» اشاره کرد.

نقاشی «گل‌های خشخاش» اثر ونسان ون‌گوگ نیز دو بار از موزه محمد محمود خلیل دزدیده شد. این نقاشی ۵۰ میلیون دلاری هنوز هم پیدا نشده است. این اثر نخستین بار در سال ۱۹۷۷ به سرقت رفت و سپس در سال ۲۰۱۰ بار دیگر ربوده شد. بسیاری بر این باورند که ون‌گوگ این اثر را سه سال پیش از مرگش کشیده بود.

آدولف هیتلر در نیمه پایانی دهه ۱۹۳۰ بسیاری از آثار هنری را از موزه‌ها و مجموعه‌های شخصی به سرقت برد. او قصد داشت بزرگ‌ترین کلکسیون آثار هنری جهان را به نام خودش ثبت کند. گرچه گروهی از افراد خدماتی آمریکا سعی کردند تا آنجا که می‌توانند این آثار هنری با ارزش را نجات دهند، اما «عشاق» ون‌گوگ یکی از شاهکارهایی بود که پس از جنگ جهانی دوم گم شد و هرگز پیدا نشد.

چه کسی مونالیزا را برداشت؟

«مونالیزا»، تابلوی زن رنسانسی که با لبخند رازآلودش قرن‌ها پژوهشگران دوست‌دار هنر را مسحور کرده است، نه تنها معروف‌ترین اثر داوینچی، بلکه مشهورترین نقاشی در تاریخ هنر جهان نیز محسوب می‌شود. طبیعتا بسیاری از سارقان هنری به این اثر چشم داشتند، اما موفق‌ترین آنها مرد جوانی بود که در سال ۱۹۱۱ این اثر مشهور را دزدید.

البته سرقت تابلویی که معروف به «لبخند ژکوند» است، شهرت این اثر را جهانی کرد. در روز ۲۱ آگوست سال ۱۹۱۱، مونالیزا از موزه لوور پاریس توسط وینسنزو پروگیا دزدیده شد. اگرچه دو سال بعد هم خودش و هم اثری که دزدیده شده بود توسط پلیس پیدا شدند و در نهایت در سال ۲۰۱۴ «مونالیزا» به خانه خودش در لوور بازگشت و تا امروز تحت حفاظت‌های بسیار شدید قرار گرفته است.

برخی از منابع تاریخی می‌گویند که مونالیزا پرتره همسر یک نجیب‌زاده فلورانسی است که روزهای متعددی نزد داوینچی می‌آمد تا پرتره‌اش به تصویر کشیده شود. او به سختی لبخند می‌زد، اما یک روز لبخند محوی به صورت داشت که داوینچی توانست آن را ثبت کند.

پلیس احتمال داده بود که وینسنزو پروگیا از شب قبل داخل موزه قایم شده بوده است و همین که موزه بسته شده، به بیرون آمده است. اما خود پروگیا گفته بود که نقشه او چندان از قبل تعیین شده نبوده و در روز سرقت، به موزه رفته است.

به نظر می‌رسد که او با روپوشی به رنگ سفید که در واقع کارکنان موزه آن را بر تن داشتند، وارد موزه می‌شود و تا زمانی که همه موزه را ترک می‌کنند در اتاقی که مونالیزا در آن واقع شده، می‌ماند و سریعا تابلو را از روی دیوار برمی‌دارد و زیر لباسش پنهان می‌کند و از موزه خارج می‌شود. البته باید این نکته را در نظر داشت که در آن سال‌ها موزه مجهز به سیستم‌های هشداردهنده نبوده است.

پیکاسو؛ قربانی یک سرقت گروهی

صبح روز ۲۰ می ۲۰۱۰ یکی از عجیب‌ترین سرقت‌های هنری اتفاق افتاد. در آن روز پنج اثر مهم هنری به سرقت رفت که گفته می‌شود ارزش آن تابلوها حدود ۱۰۰ میلیون یورو بوده است. نقاشی «کبوتر و نخود سبز» اثر پیکاسو یکی از همین آثار بود که در چار سرنوشت نامعلومی شد و هنوز مشخص نیست که این اثر کجاست!

سارق نقاشی پیکاسو یک سال بعد پیدا و دستگیر شد؛ اما دیگر هیچ خبری از اثر پیکاسو نبود. سارق ادعا کرد که از شدت ترس پس از خروج از موزه، نقاشی را در میان زباله‌ها انداخته است. اگرچه این روایت سارق به نظر بسیاری از مشکوک است، اما فرقی ندارد؛ اثر پیکاسو همچنان در لیست آثار مفقودالاثر قرار دارد. این اثر پیکاسو نمونه‌ای از شکوفایی سبک کوبیسم محسوب می‌شود.

گم شدن کشتی رامبراند در تاریخ هنر

نقاشی رامبرانت، هنرمند هلندی نیز از دیگر آثار مفقودالاثر تاریخ هنر است. در این نقاشی رامبراند معجزه آرام کردن آب دریای جالیله توسط حضرت مسیح (ع) همان‌طور که در فصل چهارم انجیل به تصویر درآمده، کشیده شده است. گفته می‌شود، ۱۴ نفر در این قایق هستند، زیرا رامبرانت خود را نیز همراه با ۱۲ مرید و حضرت عیسی(ع) نقاشی کرده است.

FBI مارس ۲۰۱۳ اعلام کرد که مجرمان این سرقت را شناسایی کرده، اما چون بررسی‌های قضایی هنوز در جریان است امکان فاش کردن نام آن‌ها میسر نیست. از آن زمان تاکنون هیچ خبر دیگری از پیدا شدن سارقان یا آثار گمشده شنیده نشده است و با وجود گذشت تعیین جایزه برای یابنده اثر، پرونده همچنان باز است.

رامبرانت که به نقاش تاریکی‌ها شهرت دارد، به عنوان یکی از بزرگ‌ترین نقاشان تاریخ هنر شناخته می‌شود. یکی از ویژگی‌های اصلی نقاشی‌های رامبراند این بود که از دل تاریک‌ها و با تکنیک سایه و روشن، نور خلق می‌کرد.

اثر ورمیر؛ طعمه دزدان پلیس‌پوش

نقاشی ۱۳۰ میلیون پوندی ورمیر نیز از جمله آثاری است که طعمه سارقان شد و در تاریخ هنر گم شد. گفته می‌شود اثر «کنسرت» با ارزشی حدود ۲۰۰ میلیون دلار، عنوان گران‌قیمت‌ترین نقاشی به سرقت رفته در کل تاریخ هنر را دارد. جایزه‌ای سه میلیون و ۲۰۰ هزار پوندی برای پیدا کردن این نقاشی تعیین شده است.

گفته می‌شود که در سال ۱۹۹۰ سارقان در حالی که لباس پلیس به تن داشتند، وانمود کردند برای انجام ماموریتی به موزه وارد شده‌اند. آنها ۱۳ اثر را به سرقت بردند که از جمله مهمترین آنها اثر «کنسرت» ورمیر بود.